

IZ NAŠIH ENOT ↙

Vaja Jadranski udar povezala zaveznike

ZAŠČITA IN REŠEVANJE ↘

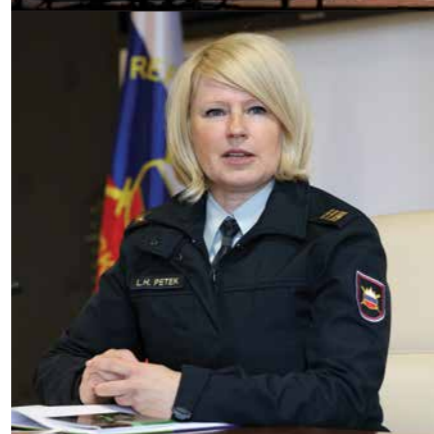
S prečrpavanjem pomagali
na poplavljenem območju Italije

Jerneja Grmadnik

JUNIJ USPEHOV

Junij je za Slovenijo slovesen mesec, saj 25. praznujemo dan državnosti ter se spominjamo začetkov slovenske samostojnosti in neodvisnosti. Letos še vedno odmeva tudi junijska razglasitev Slovenije za nestalno članico v Varnostnem svetu Organizacije združenih narodov, in sicer drugič v zgodovini, kar kaže, da našo državo v mednarodni skupnosti cenijo in ji zaupajo. To potrjuje tudi mednarodna udeležba tujih pripadnikov oboroženih sil na letošnjih osrednjih vajah Slovenske vojske v tem letu, Jadranski udar in Zvezda Triglava, ki sta maja in junija gostili več kot tisoč udeležencev v skupnem urjenju ter krepitvi povezljivosti. Slovenska vojska se je izkazala v vlogi države gostiteljice ter je omogočila odlične razmere za skupna usposabljanja zaveznikov in partnerjev. Prav v času izdaje revije poteka tudi odmeven mednarodni dogodek v okviru vojaškega športa, saj Slovenska vojska v Kopru organizira drugo svetovno vojaško prvenstvo v športnem plezanju Mednarodnega sveta za vojaški šport. Na prvenstvu se bodo pomerili plezalke in plezalci, pripadniki oboroženih sil iz 12 držav, z olimpijsko prvakinjo Janjo Garnbret na čelu. Z reportažo in rezultati, ki bodo – o tem ne dvomimo – vrhunski, vas seznanimo v poletni številki, ki izide konec avgusta. Revija Slovenska vojska, tako kot verjetno mnogi izmed vas, odhaja na zaslužene počitnice.

4
UČINKI VESOLJSKEGA VREMENA SO PODCENJENI

Pogovor s podpolkovnico Lidijo Horvat Petek iz Centra vojaških šol

18
PODPISALI POGODBE ZA VEČ RAZVOJNIH PROJEKTOV

Ministrstvo za obrambo podprlo projekte grozdov slovenskih podjetij

42
ODMEVNI NASTOPI ORKESTRA SLOVENSKE VOJSKE

Big band odprl festival Junij v Ljubljani

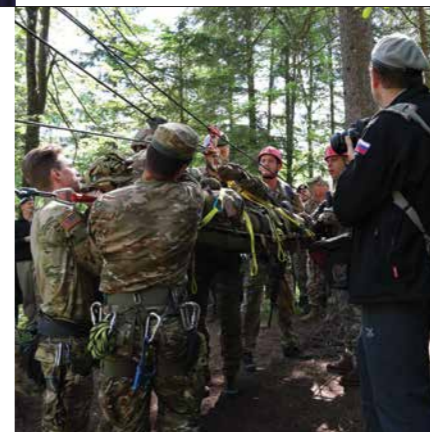
10
VAJA JADRANSKI UDAR POVEZALA ZAVEZNIKE

Na 11. mednarodni vojaški vaji več kot 800 udeležencev

32
VAJA ZVEZDA TRIGLAVA LETOS V NAJŠTEVILČNEJŠI IZVEDBI

Mednarodni gorski bataljon so sestavljali vojaški gorniki iz osmih držav

44
ŠPORTNI PLEZALCI NA SVETOVNEM VOJAŠKEM PRVENSTVU V KOPRU

Tekmovali so v balvanih, težavnosti in hitrosti

14
PREDSEDNIK VLADE OBISKAL MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

Dr. Robert Golob zadovoljen z delovanjem in dosežki resorja

38
S PREČRPAVANJEM POMAGALI NA POPLAVLJENEM OBLASTI ITALIJE

Enota Civilne zaštite pripomogla k omilitvi posledic katastrofalnih poplav

UČINKI VESOLJSKEGA VREMENA SO PODCENJENI

BESEDILO Jerneja Grmadnik

FOTO Carmen Kos, Center vojaških šol

Podpolkovnica Lidija Horvat Petek iz Centra vojaških šol se že nekaj let ukvarja s preučevanjem vesoljskega vremena in je nacionalna predstavnica v Natovem panelu za vesoljsko vreme. To je naravni pojav, ki je povezan z delovanjem Sonca, sončevimi izbruhi in sončevim vetrom. Ti pojavi lahko povzročijo geomagnetne nevihte in zmotijo delovanje satelitov, internetnih povezav in globalnega sistema pozicioniranja (GPS). Najbolj je vplivom izpostavljena vesoljska infrastruktura, vesoljsko vreme pa vpliva tudi na naprave na Zemlji, od katerih so odvisni električna omrežja, telekomunikacijski in navigacijski sistemi ter letalski in ladijski promet. Z magistrico obramboslovja in univerzitetno diplomirano inženirko elektrotehnike smo se pogovarjali o pojavu, ki mu v znanstvenih in tudi vojaških krogih namenjajo vedno več pozornosti.

? ZAČNIVA PRI OSNOVAH. VESOLJSKO VREME JE POVEZANO Z AKTIVNOSTMI SONCA. ZA KATERE POJAVE GRE?

Vesoljsko vreme je, tako kot atmosfersko vreme, dinamičen naravni proces, ki se nenehno spreminja, saj je Sonce gmota plinov in plazme, ki nenehno »brbota«. V jedru Sonca poteka termonuklearna reakcija oziroma jedrska fuzija, zaradi česar se iz Sonca v vesolje ves čas sprošča ogromno elektromagnetne energije. Vsi vemo za svetlobo in toploto, ki ju Sonce oddaja. Med vesoljsko vreme pa uvrščamo tudi manj znane pojave, kot so blišči, izbruhi koronarne mase, sončevo sevanje, sončne nevihte, sončev veter, taborni ognji. Na Soncu se pojavljajo tudi sončeve pege. Ko je teh veliko, govorimo o regijah sončevih peg, ki niso nič drugega kot zelo aktivno magnetno dogajanje na Soncu, povzročajo pa že omenjene izbruhe in druge pojave. Taki izbruhi pošljejo v medplanetarni prostor velike količine visokoenergijskih delcev in plazme. Plazma je agregatno stanje snovi in je značilna za vesolje, poznamo pa jo tudi na Zemlji. Gre za ioniziran plin visokoenergijskih delcev, ki so magnetno zelo občutljivi. Tudi sončev veter prinaša po osončju tok električno nabitih delcev. Kadar ti delci dosežejo Zemljo, opazimo v bližini magnetnih polov, kjer so geomagnetne silnice najbolj zgoščene, ta pojav kot polarni sij – aurora borealis ali aurora australis. Gre pa v tem primeru za ionizacijo atmosferskih plinov, ki zasvetijo v različnih valovnih dolžinah – barvah, kot posledica sproščanja velike količine energije v atmosfero zaradi vesoljskega vremena. Izbruhi na Soncu sprostijo v medplanetarni prostor energijo in nabite delce, elektrone ter ione, in če imajo ti izbruhi zemeljsko usmerjeno komponento, povzročijo v magnetosferi Zemlje motnje. Motnje ali pretumbacije zemeljskega magnetnega polja imenujemo geomagnetna nevihta. Take nevihte lahko trajajo od nekaj ur do nekaj dni ter vplivajo na delovanje elektroenergetskih omrežij na Zemlji, podvodnih komunikacijskih kanalov, satelitskih storitev

in navigacije, povzročijo motnje v radijskih komunikacijah ter imajo veliko drugih posledic.

? NA KATERE NAPRAVE IN OMREŽJA NAJBOLJ VPLIVA VESOLJSKO VREME?

Vesoljsko vreme lahko povzroči motnje v radiofrekvenčnem spektru, kar vodi do slabljenja, izgube ali popačenja signalov na njihovi poti, posledično pa se zgodijo motnje ali izpadi radijskih komunikacij. Visokoenergijski delci lahko povzročijo okvare satelitov, njihovega napajanja, porušijo sinhronizacijo z drugimi sateliti v konstelaciji in z zemeljsko postajo, skratka, to občutimo kot motnje, prekinitve in izpade nekaterih satelitskih storitev ter motnje v delovanju komunikacijsko-informacijskih, navigacijskih in drugih sistemov, ki so sicer odvisni od satelitske infrastrukture. Geomagnetne nevihte lahko povzročijo nihanja in druge motnje v električnih omrežjih zaradi močnih indukcijskih tokov, kar lahko privede do izpadov električne energije ali poškodb transformatorjev in drugih naprav v elektroenergetskem sistemu. Poleg tega znanost raziskuje ne le tehnološke, temveč tudi biološke in geofizikalne vplive vesoljskega vremena. Ugotavlja se, denimo, da vesoljsko vreme in geomagnetne nevihte vplivajo na celične mutacije, poškodbe kromosomov in gostoto krvi. Seveda so temu najbolj izpostavljeni astronauti in letalske posadke, vendar znanost ugotavlja, da geomagnetne nevihte vplivajo tudi na biološke sisteme na našem planetu. Pri živalskih vrstah lahko geomagnetna nevihta povzroči dezorientacijo, raziskuje pa se tudi povezanost vesoljskega vremena in vulkanskega delovanja, potresov ter vplivov na atmosfersko vreme in podnebne spremembe.

Pogovor s podpolkovnico

LIDIJO HORVAT PETEK

Na tem področju je še veliko neznan, in čeprav vemo, da nas zemeljsko magnetno polje ščiti pred neposrednimi učinki vesoljskega vremena, je treba poudariti, da je magnetno polje našega planeta različnih jakosti glede na geografsko lego. »Magnetni ščit« na našem planetu torej ni povsod enak in tudi ni ves čas konstanten. Danes lahko z meritvami spremljamo ta dinamični proces sprememb magnetnega polja skorajda z vsake lokacije na našem planetu. Zaradi dinamike dobimo vsakih pet let posodobitev globalnega geomagnetnega modela. Taki modeli so zelo uporabni za kalibracijo vseh elektronskih in navigacijskih naprav, hkrati pa nazorno kažejo, kako dinamično je zemeljsko magnetno polje in prilagodljivo na vplive iz vesolja. Znanost raziskuje tudi povezavo med očitnim slabljenjem geomagnetnega polja in učinki vesoljskega vremena. Skratka, precej jasno je, kako vesoljsko vreme vpliva na tehnologijo, nekoliko manj raziskani pa so drugi vplivi.

🔍 KAKO POGOSTI SO TI EKSTREMNI DOGODKI?

Sonce ima svoje minimume in maksimume, ki so ciklični in v povprečju trajajo 11 let, če pa pogledamo te cikle natančneje, trajajo različno dolgo, in sicer od devet do 13 let. V enem ciklu se na Soncu zamenjata severni in južni magnetni pol. V maksimumih je zato Sonce najaktivnejše in takrat se na njem dogajajo kompleksni magnetni procesi, ki jih znanost še ne zna v celoti pojasniti. Trenutno smo v 25. ciklu in se približujemo maksimumu, ko je torej intenzivnost pojavov večja in posledično tudi možnost za pojav geomagnetnih neviht večjih razsežnosti. Napovedi kažejo, da bo Sonce najaktivnejše v letih 2024 in 2025. V času maksimuma se na Soncu dogajajo intenzivni in kompleksni pojavi, ki se veliko pogosteje združijo, kar vodi v močnejše kumulativne izbruhe, pojavljajo se višje hitrosti in gostote sončevega vetra ter visokoenergijskih delcev, ki potujejo po osončju. Včasih se ti paketi na potovanju do Zemlje dohitijo in združijo v skupnega, ki potem bolj ali manj silovito udari v Zemljino magnetosfero. Včasih torej dogodek na Soncu niti ni tako ekstremen, lahko pa več posamičnih dogodkov, ki so se na svoji poti združili, povzročijo ekstremno geomagnetno

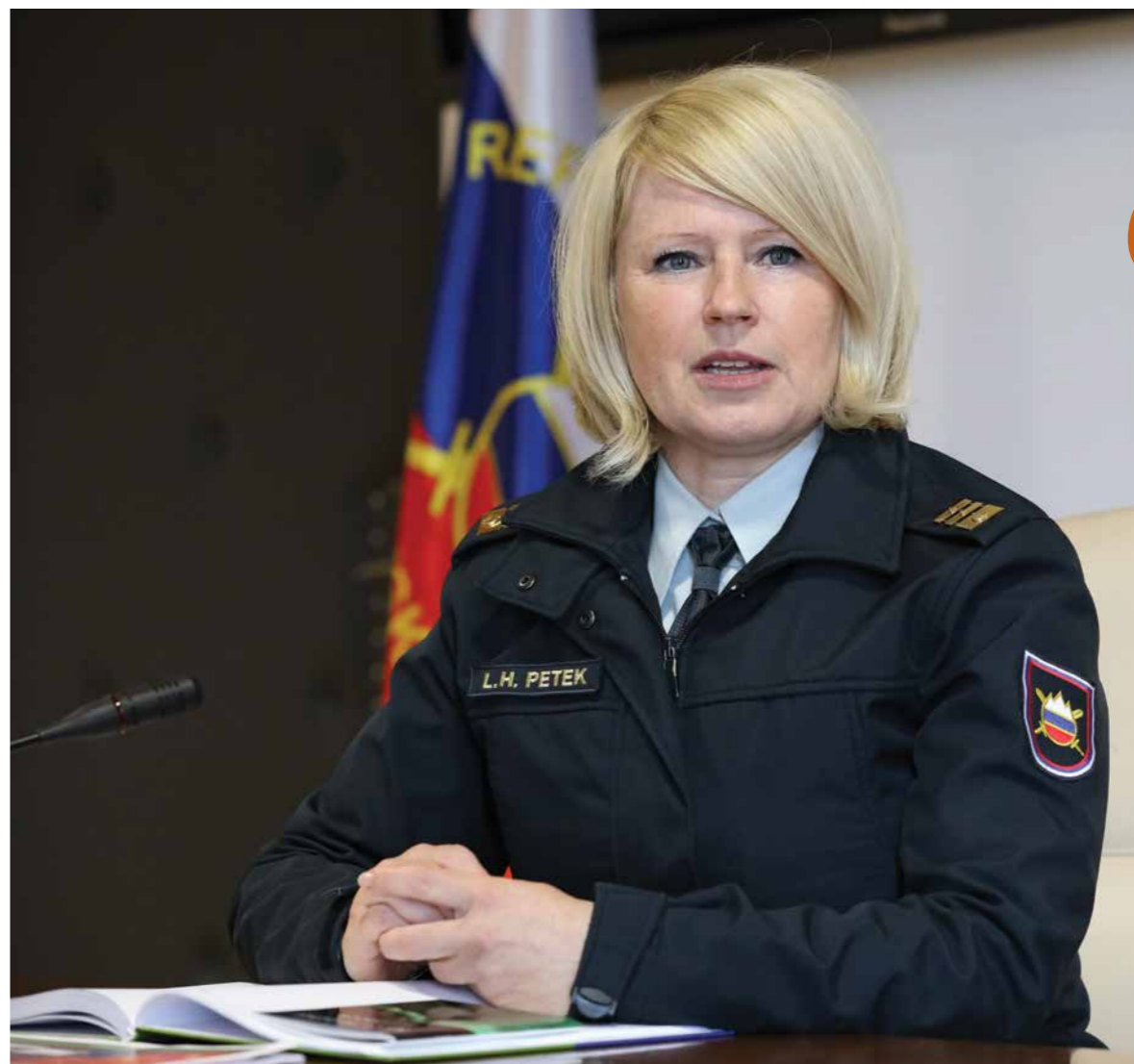
nevihto. V prihodnjih letih, ko se bližamo maksimumu, se pričakuje več takih pojavov. Kdaj se bo 25. cikel končal, ne moremo natančno določiti, že zdaj pa vemo, da je veliko intenzivnejši od predhodnega. Kar zadeva Zemljo, je morda zanimiv statistični podatek, da se na našem planetu vsakih 170 let zgodi šest do sedem ekstremnih geomagnetnih neviht.

🔍 KATERE SO BOLJ ZNANE GEOMAGNETNE NEVIHTE, KI SO IMELE POSLEDICE NA VESOLJSKI INFRASTRUKTURI ALI NA ZEMLJI?

Prvi zabeležen dogodek v zgodovini je Carringtonov dogodek septembra 1859, ko je angleški astronom Richard Carrington pri sistematičnem opazovanju Sonca opazil več peg in blišče ter nato po nekaj urah na Zemlji zaznal nenavadne pojave. Ljudje so poročali o polarnem siju na zelo južnih zemljepisnih širinah, kot so Havaji in Kuba, noči v Ameriki so bile zelo svetle, pošiljanje telegrafskih sporočil je bilo moteno. Veliko je bilo tudi požarov na telegrafskih postajah in poškodb operaterjev telegrafistov zaradi električnega udara. Danes, ko je tehnologija skoraj povsod in tudi preseljena v vesolje, si lahko samo predstavljamo, kakšne bi bile posledice za tehnologijo in družbo ob taki nevihti. Po nekaterih izračunih bi tak dogodek povzročil vsaj 2600 milijard dolarjev škode, obnova pa bi po oceni trajala od štiri do deset let. Upam si trditi, da še dlje, saj bi bila že samo obnova vesoljske infrastrukture v takem primeru dolgotrajnejša. V naslednjih 150 letih so sledile še druge primerljive geomagnetne nevihte. Leta 1989 so v celotni kanadski provinci Quebec ostali osem ur brez elektrike, izgubljenih pa je bilo 200 satelitov. Leta 2003, ko je bilo Sonce sicer v svojem minimumu, se je zgodila tako imenovana sončna nevihta na noč čarovnic, ki je poškodovala kar 59 odstotkov vseh satelitov. Februarja lani pa je bilo vesoljsko vreme usodno za 40 Starlinkovih satelitov družbe SpaceX Elona Muska. Zanimivo se mi zdi, da sem prav 3. februarja 2022, to je na dan izstrelitve teh satelitov, izdala uradno opozorilo za satelitske sisteme, saj so povečani parametri za vesoljsko vreme, ki sem jih spremljala, kazali na možnost geomagnetne nevihte in na nevarnost za satelitske sisteme. Naslednjega dne, 4. februarja, je 40 od skupno 49 Starlinkovih satelitov zaradi vesoljskega vremena popadalo v atmosfero. Danes se rada pošalim, da je bilo moje opozorilo za SpaceX vredno 40 milijonov dolarjev, kolikor je bila ocenjena škoda ob izgubi teh satelitov. Kakor koli, ta dogodek so poimenovali drago neurje, kar zelo očitno opozarja vesoljski sektor, da učinkov vesoljskega vremena ne smemo podcenjevati. Tudi februarja letos se je zgodila podobna situacija z vesoljskim vremenom, vendar je SpaceX izstrelitev takrat prestavil na vremensko ugodnejše obdobje.

🔍 KAKO MERIMO IN NAPOVEDUJEMO VPLIVE VESOLJSKEGA VREMENA?

V vesolju vesoljsko vreme spremljamo s heliofizikalnimi observatoriji, opremljenimi s sondami, teleskopi, merilnimi instrumenti, kot so SOLO, STEREO, SOHO, PROBE in drugi, na Zemlji pa v astronomskih observatorijih ter z magnetometri, ionosondami in riometri. Opazujemo sončev disk, merimo parametre vesoljskega vremena, kot so hitrost sončevega vetra, gostota in pretoki energijskih delcev, ter spremembe magnetnega polja na površini Zemlje. Moč geomagnetnih neviht na planetarni ravni razvrščamo z indeksom Kp, z lestvico od ena do devet. Ameriška agencija za oceane in ozračje (NOAA) je opredelila lestvico za kvantificiranje intenzivnosti in vpliva geomagnetnih neviht, ki je sestavljena iz petih vrednosti (od G1 do G5), pri čemer ena pomeni majhen vpliv, ki se kaže v šibkih nihanjih v električnem omrežju, geomagnetna nevihta stopnje pet pa lahko, denimo, povzroči kolaps električnega sistema. Izpade radijskega omrežja merimo z lestvico R1 do R5. Danes lahko na različnih spletnih portalih večino tujih vladnih agencij dostopamo do različnih podatkov o vesoljskem vremenom, ki pa jih je treba razumeti, analizirati, pripraviti prognoze ter

Če poznamo vplive vesoljskega vremena, lahko pripravimo zaščitne ukrepe ali nadomestne rešitve za kritično infrastrukturo ob morebitnih izpadih ali uničenju.

v ustrezno interpretirani obliki predstaviti končnim uporabnikom. S poznavanjem in pravočasnimi opozorili o morebitnih učinkih vesoljskega vremena lahko ustrezno zaščitimo kritično infrastrukturo ter izvedemo nekatere preventivne in zaščitne ukrepe, boljše načrtujemo in izvedemo vojaške operacije, upravljavci vesoljske infrastrukture pa lahko ustrezno zaščitijo satelite, in sicer tako, da jih ob povečanih parametrih postavijo v varen način delovanja, s čimer preprečijo njihove poškodbe. Če poznamo vplive vesoljskega vremena, lahko pripravimo tudi zaščitne ukrepe ali nadomestne rešitve za kritično infrastrukturo ob morebitnih izpadih ali uničenju, kar je pomembno za normalno delovanje naše družbe, ki je dandanes zelo odvisna od tehnologije. Prav zaradi tega menim, da je glede na tehnološko razvitost naše družbe in njeno vedno večjo odvisnost od satelitskih storitev pomen vesoljskega vremena podcenjen.

🔍 KAJ VAS JE PRITEGNILO K UKVARJANJU S TEM PODROČJEM?

Ko sem bila poveljnica enote za elektronsko bojevanje, smo raziskovali vzroke za pojav motenj na nekaterih frekvencah v državni uporabi ali souporabi. Pri analizah smo vedno ugotavljali, da so vzroki v spremenjenem stanju ionosfere – na območju atmosfere, ki je pomembno za

telekomunikacije in za satelite, nismo pa zares razumeli povezave med spreminjanjem stanja plasti v ionosferi in vesoljskim vremenom. Takrat sem se povezala s strokovnjaki radiofrekvenčnega menedžmenta pri nas in našli smo vzporednice z vesoljskim vremenom. Ugotovili smo, da so se dogodki ujeli. Pomembno se mi je zdelo razumeti, kaj se dogaja, in znati oceniti, kdaj in na katerih frekvencah lahko pričakujemo radiofrekvenčne motnje, saj smo tako lažje načrtovali delo naše enote. To so bili zametki mojega ukvarjanja s tem področjem. V nadaljevanju vojaške kariere sem bila na generalštabu odgovorna za generično področje meteorologije in oceanografije, kamor so v Natu po deklariranju vesolja kot operativne domene

za bojevanje leta 2019 uvrstili tudi področje vesoljskega vremena in ustanovili nov organ za vesoljsko vreme. Tako sem začela spremljati to področje bolj sistematično in aktivno, tudi skozi razvoj projektov, infrastrukture in standardov na tem področju.

V NATU PREPOZNAVAJO VESOLJSKO DOMENO KOT ČEDALJE POMEMBNEJŠO. KATERE AKTIVNOSTI PA POTEKAJO NA PODROČJU VESOLJSKEGA VREMENA V OKVIRU ZAVEZNIŠTVA?

V Natu se je začelo to področje postopoma uveljavljati. Najprej je bila oblikovana začasna delovna skupina, nato pa je vse skupaj preraslo v vojaški panel za vesoljsko vreme, pri katerem od lanskega

leta sodelujem kot nacionalna predstavnica. Gre za specifičen panel, v katerega so vključeni predvsem predstavniki državnih, obrambnih in vojaških meteoroloških služb, pa tudi nacionalni ter Natovi predstavniki za vesolje, raziskave in razvoj vesolja, raziskovalci ter uporabniki podatkov za vesoljsko vreme. Prvič sem se panela udeležila septembra 2022. Poteka dvakrat na leto, marca letos smo se srečali v Rimu. Države tam pokažejo, katere zmogljivosti razvijajo. Lanski panel je bil zelo poseben, ker je potekal na Norveškem, ki leži v polarni regiji, ki je tudi najdovzvetnejša za vplive vesoljskega vremena, zato njihov nacionalnovernostni sistem temu namenja veliko pozornosti. Natove države iz polarne regije se veliko bolj zavedajo vpliva vesoljskega vremena in se povezujejo, razvijajo skupne zmogljivosti, skupno infrastrukturo za vesoljsko vreme tako na Zemlji kot v vesolju, izpopolnjujejo skupne modele za prognoze, vzpostavljajo sistem obveščanja. Prav se mi zdi, da se take izkušnje znotraj zavezništva lahko delijo, ker sodelujemo v mednarodnih operacijah in na misijah ter vajah tudi na polarnih območjih, vsi uporabljamo skupne satelitske in komunikacijske storitve, razvijamo ter uporabljamo tehnološko napredne sisteme in

orožje, ki so vsekakor zelo dovzetni na vplive vesoljskega vremena. V Toulousu, kjer je Natov vesoljski center odličnosti, sem se lani udeležila vojaške vaje za vesoljske operacije AsterX, ki so jo organizirali Francozi skupaj s partnerji. Izkušnja je bila zelo zanimiva. V zavezništvu so podatki za vesoljsko vreme zbrani in dostopni na portalu METOC, so pa tudi v Natu nedavno izdali zelo praktičen mini priročnik za vesoljsko vreme z opisom vplivov vseh sončevih pojavov na zveze in drugo infrastrukturo. V tujini poteka tudi nekaj kakovostnih tečajev o vesoljskem vremenu, ki so jih nekatere države po novem pripravljene ponuditi zaveznicam, seveda pod določenimi pogoji.

Na tem področju vodijo države, ki imajo zelo razvit vesoljski sektor in seveda tudi obrambno industrijo. Američani so tako denimo pripravili študijo o vplivih vesoljskega vremena na oborožitvene sisteme, komunikacijske, navigacijske in radarske sisteme ter nekatere orožje za ekvatorialno, srednjo in polarno geografsko regijo. Namenjena je predvsem kot podpora načrtovalcem vojaških operacij in vojaškim poveljnikom, ki s svojimi enotami delujejo v teh regijah. Tudi jaz pri svojem delu velikokrat uporabim to študijo.

PROGNOZE VESOLJSKEGA VREMENA STE V SLOVENSKI VOJSKI ŽE UPORABILI V OPERATIVNE NAMENE, IN SICER PRI SODELOVANJU NA LANSKI VAJI JADRANSKI UDAR.

Lani sem bila povabljenja k sodelovanju na mednarodni vojaški vaji Jadranski udar. Letalske posadke dobijo v okviru meteorološkega poročanja tudi situacijo o vesoljskem vremenu s prognozo in predvsem vplivi vesoljskega vremena na delovanje radijskih zvez, navigacijskih in radarskih sistemov, kar se je pokazalo kot zelo koristno za letalske posadke in varnost letenja. Tudi letos sodelujem na tej vaji, le da smo nekoliko prilagodili format poročanja letalskim posadkam. Formati za vesoljsko vreme namreč še niso standardizirani, zato je zelo pomembno, da se prilagajamo glede na zahteve uporabnikov. Menim, da moramo tudi v Slovenski vojski spremljati to področje, ga krepiti in razvijati. Vesoljsko vreme se da dandanes spremljati iz pisarne, potrebujemo le analitične celice in ustrezno usposobljene ljudi, ki bodo to počeli. Tudi država se je začela ukvarjati s pripravo vesoljske strategije – Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport je osnutek nacionalne vesoljske strategije 2030 pred kratkim dalo v javno obravnavo, v njem pa so omenjena nekatere tveganja. Menim pa, da bi bilo treba tveganjem na področju kritične infrastrukture, ki jih prinaša (pre)velika odvisnost od vesolja, in predvsem ukrepom za vzpostavitev odpornosti nameniti več pozornosti. Zato sem vesela, da se tudi na našem ministrstvu sestavlja ekipa za domeno vesolja, v kateri bom v prihodnosti vsekakor aktivna s svojim prispevkom.

POLEG VESOLJSKEGA VREMENA SE UKVARJATE TUDI S PODROČJEM RAZVOJA UMETNE INTELIGENCE IN AVTONOMNIH UBOJNIH SISTEMOV. KAKO JE VSE TO POVEZANO?

Vesoljsko vreme je povsem naraven pojav, umetno inteligenco pa je razvil človek. Vesoljskega vremena ne moremo preračunavati analogno, danes vse modele in projekcije preračunavajo programska orodja in umetna inteligenca. Vojaške zmogljivosti se pospešeno selijo na rob vesolja. Gre za avtonomne vojaške sisteme, ki so brez posadke. Nekateri taki sistemi imajo popolno avtonomijo delovanja in proces odločanja izvaja zgolj umetna inteligenca. Vsekakor bo to popolnoma spremenilo prihodnost na bojišču. Je pa ta avtonomija še vedno odvisna od navigacijskih in komunikacijskih sistemov, kar ob ekstremnih dogodkih zaradi vesoljskega vremena predstavlja tveganje za te vrste vojaških zmogljivosti, zato je pomembno, da oborožene sile in tudi razvijalci sodobnih vojaških sistemov razumejo vplive ter jih upoštevajo. Sodelujem tudi v skupini vladnih strokovnjakov za avtonomne ubojne sisteme, ki deluje pri Združenih narodih od leta 2016, v kateri pa se ukvarjamo predvsem s pravnimi, vojaškimi in etičnimi vidiki tega področja ter z regulacijo razvoja, uporabe in širjenja takega orožja. Skupina se ravno ukvarja z definiranjem normativnega in operativnega okvira, da bodo taki sistemi zasnovani, razviti in uporabljeni v skladu z mednarodnim pravom ter da bo zagotovljena ustrezna raven človeškega nadzora in odgovornosti skozi življenjski cikel takega orožja. Dejstvo je, da vojske po vsem svetu gledajo na umetno inteligenco kot na obetavno tehnologijo, ki že kroji novo generacijo vojaških zmogljivosti. O mogočih posledicah uvajanja umetne inteligence v vojaško uporabo je za zdaj veliko teoretiziranja. Za razumevanje obsega, v katerem bo umetna inteligenca vplivala na vojaško delovanje, pa po mojem mnenju potrebujemo še nekaj kilometrine. Znanje se skratka dopolnjuje in prepleta, vendar o tem morda kdaj drugič.

“
Napovedi kažejo, da bo Sonce najaktivnejše v letih 2024 in 2025.

FOTO Bruno Toič

Nekateri letalniki so območje samo preletavali, drugi pa so streljali s pravim strelivom.

V taktično-operativnih centrih so usmerjali potek usposabljanj.

VAJA JADRANSKI UDAR POVEZALA ZAVEZNIKE

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Tadej Krese

Na različnih lokacijah v Sloveniji je od 29. maja do 9. junija potekala 11. mednarodna vojaška vaja **Jadranski udar 2023**, na kateri je Slovenska vojska v sodelovanju z zavezniki in partnerskimi državami ter ob podpori vojaškega letalstva izvedla usposabljanje kontrolorjev združenih ognjev. Vaje se je udeležilo več kot 800 pripadnikov iz 30 držav, potekala pa je na območjih Bohinja, Idrije in Bele krajine ter na osrednjem vadišču Slovenske vojske na Počku in vojaškem letališču v Cerkljah ob Krki. V podporo usposabljanju kontrolorjev združenih ognjev so bili vključeni različni letalniki in artilerija ter druge posadke strelskih platform. Letošnjo izvedbo je na povabilo Slovenske vojske in poveljstva Natovih zračnih sil iz nemškega Ramsteina spremljalo tudi več predstavnikov tujih medijev.

Prvi teden vaje **Jadranski udar** je bil namenjen prihodu udeležencev vaje, vzpostavitvi strukture vodenja in poveljevanja ter pogojev za izvedbo vaje, ki je potekala na širšem območju Republike Slovenije in v njenem zračnem prostoru. Namen letošnje vaje, ki jo je organiziralo in vodilo poveljstvo 15. polka vojaškega letalstva, je bilo združeno usposabljanje certificiranih kontrolorjev združenih ognjev, posadk različnih strelskih platform, poveljstev in štabov organov do ravni divizije, letalskih posadk ter pripadnikov specialnih enot. Kontrolorji združenih ognjev so posebej izurjeni pripadniki, ki svetujejo poveljniku na terenu o uporabi zračne in minometne ter artilerijske ognjene podpore in ob delovanju nadzorujejo izvedbo z namenom zaščite lastnih sil. Poveljnik 15. polka vojaškega letalstva in vodja vaje polkovnik Janez Gaube je povedal, da je na vaji vsako leto več sodelujočih in letalnikov, ki podpirajo usposabljanja. »Ekipe v zraku in na terenu sodelujejo v skupnih nalogah ter imajo enoten cilj. Dobro sodelovanje pa je ključ do uspeha,« je izpostavil. Vaje se je udeležilo več kot 800 udeležencev, izmed teh približno 400 pripadnikov iz 29 zaveznških in partnerskih držav, in sicer iz Albanije, Avstrije, Belgije, Bosne in Hercegovine, Češke, Črne gore, Danske, Estonije, Finske,

JADRANSKI UDAR V ŠTEVILKAH

30
sodelujočih držav

48
ekip kontrolorjev
združenih ognjev
iz 24 držav

35
letalnikov

12
brezpilotnih
letalnikov

800
pripadnikov
oboroženih sil

Francije, Grčije, Hrvaške, Italije, Kanade, Latvije, Litve, Madžarske, Nemčije, Nizozemske, Norveške, Poljske, Romunije, Severne Makedonije, Slovaške, Španije, Švice, Turčije, Velike Britanije in Združenih držav Amerike. Države so za potrebe usposabljanja zagotovile letalnike svoje zračne flote. Usposabljanja so tako med drugim podpirali helikopterji, kot so slovenska Bell-206 in Bell-412 ter črnogorski Bell 505, avstrijski Bell OH 58 Kiowa, slovenski in španski helikopterji Cougar, španski helikopterji Eurocopter Tiger, romunske pume in litvanski helikopterji Mi-8. Izmed vojaških letal so na vaji sodelovali nizozemski albatrosi L 39, madžarski gripni, hrvaški pilatusi PC-7 in slovenski pilatusi PC-9, češki Aero L-159 ter britanski eurofighterji in nemški lear jeati 35 ter ameriški F-16. Devet držav pa je na razpolago dalo tudi svoje brezpilotne letalnike. Zaradi slabšega vremena v prvih dneh vaje se je program preletov in delovanja letalnikov prilagajal razmeram nad vadiščih.

NA POČKU ZDRUŽEVALI ARTILERIJO IN ZRAČNO DELOVANJE

Mednarodna vojaška vaja je potekala na petih lokacijah po Sloveniji. Na vojaškem letališču v Cerkljah ob Krki je bilo vzpostavljeno divizijsko poveljstvo, v Bohinju je potekalo usposabljanje iz gornišstva z letalsko podporo, na območju Banjšic so vadbenci koordinirali združene ognje na ravni bataljona, brigade in divizije, na območju Bele krajine pa so pripadniki izvajali različne taktične postopke na ravni bataljona ob simulaciji letalske podpore. Dogajanje je bilo najintenzivnejše na osrednjem vadišču Slovenske vojske na Počku, kjer so sodelujoči pripadniki oboroženih sil izvajali konvencionalne bojne postopke ob sočasni uporabi združenih ognjev. Naša ekipa je usposabljanje kontrolorjev združenih ognjev spremljala 6. junija skupaj s predstavniki tujih medijev. Dogajanje na Počku tistega dne je predstavil vodja strelišča podpolkovnik Aleš Ogrinc, ki je koordiniral aktivnosti in skrbel za varen potek usposabljanja. Pojasnil je, da s poveljniškega mesta koordinirajo vse operacije na vadišču in tako omogočajo nemoten trening kontrolorjem združenih ognjev. Vseskozi je poskrbljeno za varnost, zaprti so ceste in zračni prostor, prisotni pa so medicinska ekipa in pirotehnik ter del vojaške policije. Povedal je, da imajo vsak dan tri

termine aktivnosti, in sicer med 9. in 12. uro, 13. in 17. uro ter v večernem času med 20. in 23. uro. Na dan našega obiska so poleg letalnikov, ki so se morali prilagajati vremenskim razmeram, ognjeno podporo na vadišču omogočali pripadniki čeških oboroženih sil z minometi 81 mm in 120 mm, slovenski artilerci z minometi 120 mm in štiri ameriške havbice 105 mm ter tankovski vod Slovenske vojske. Podpolkovnik je pojasnil, da slabe vremenske razmere z meglo in nizko oblačnostjo onemogočajo zračno delovanje z ostrim strelivom, saj mora posadka v zraku cilje na tleh videti. So pa streljanje s pravim strelivom izvajale že omenjene artilerijske posadke.

NA POČKU STRELJALI S PRAVIM STRELIVOM

Kontrolor združenih ognjev je posebej izurjen pripadnik oboroženih sil, ki na terenu v bližini sovražnikovih sil usmerja

▣ Hrvaško letalo Pilatus PC-7

▣ Taktično-poveljniški center na Banjšicah

▣ Kontrolorji združenih ognjev svetujejo poveljniku o integraciji različnih ognjev.

ogonj prijateljskih sil. Je vezni člen med letalstvom in pehoto. Štabni vodnik Tadej Colavini, vodja usposabljanja kontrolorjev združenih ognjev na Počku, je pojasnil, da po doktrini kontrolorji integrirajo v delovanje bližnje zračno podporo – to je zračno delovanje z zrakoplovom na zemeljske cilje ter tudi druge ognje, ki so v neposredni bližini prijateljskih oziroma lastnih enot: »Smo povezava med zračnimi in zemeljskimi silami, odgovorni smo za vse, kar leti skozi zračni prostor in ima posledice na cilje na zemlji. Omogočamo podporo in svetujemo poveljnikom na različnih ravneh o tem, kako vključevati različne strelske platforme in zagotoviti varnost za lastne sile. Na tej vojaški vaji se uporablja bojno strelivo, pri čemer artilerijski ogonj zagotavljajo slovenski in češki minometi ter ameriške havbice. Na terenu sta tudi pehota in tankovski

vod.« Razložil je še, kako poteka usposabljanje: »Glede na razpored se zračna posadka najprej najavi vodji strelišča, ki posreduje generalno sliko glede varnosti, nato pa jo ta preda vodji usposabljanja, v tem primeru meni, ki nato zračno posadko preda v koordinacijo vadbencem – to so certificirani kontrolorji združenih ognjev iz različnih držav, ki nato navajajo ogonj po svojem scenariju.« Opisal je še svojo opremo, pri čemer je izpostavil najpomembnejšo napravo – večpasovno radijsko postajo, s katero je mogoča komunikacija na različnih frekvencah, tako z enotami na terenu kot v zraku. Usposabljanje na Počku so si na povabilo poveljstva Natovih zračnih sil in Slovenske vojske ogledali tudi novinarji iz Srbije, Madžarske, Črne gore in Avstrije. Kot je povedal vodja za odnose z javnostmi poveljstva Natovih zračnih sil iz Ramsteina v Nemčiji Manfred Reudenbach, že več let spremljajo to vajo. »Na vaji sodelujejo zaveznice in partnerice, ki skupaj razvijajo zelo pomembne zmogljivosti zračnih operacij. Te zmogljivosti dajejo na razpolago tudi Natu, za katerega je pomembno, da ima dobro usposobljene, usklajene in povezljive zaveznice. To enotno delovanje in sodelovanje 30 držav smo želeli predstaviti tudi tujim medijem, zato smo se odločili medijsko podpreti vajo s povabilom medijev iz regije,« je pojasnil sogovornik. Program so pripravili skupaj s Slovensko vojsko, pri čemer so si novinarji ogledali slovesnost ob odprtju vaje Jadranski udar, predstavitev aktivnosti in usposabljanja na Počku ter obiskali Park vojaške zgodovine v Pivki.

PREDSTAVITEV VAJE TUDI ZA STROKOVNO JAVNOST

Za visoke vojaške in politične predstavnike je na letališču v Cerkljah ob Krki dan pred koncem vaje potekala predstavitev poteka usposabljanja. Predstavitve so se udeležili državni sekretar na Ministrstvu za obrambo dr. Damir Črnčec, poveljnik sil Slovenske vojske generalmajor Roman Urbanč, poveljnik Centra vojaških šol brigadir Peter Zakrajšek ter predstavniki Slovenske vojske in tujih vojsk. Vodstvo vaje je strokovni javnosti predstavilo namen, organiziranost, koncept in izvedbo vaje s predstavitenimi filmi, zbrane pa je nagovoril tudi državni sekretar Črnčec, ki je izpostavil, da razvoj vaje in vedno večje število sodelujočih na vaji skozi leta dokazuje, kako močno povezanost in vloga ima zaveznitvo. »Vaja ni koristna samo za Slovenijo, temveč za celotno zaveznitvo,« je poudaril.

PRESEDNIK VLADE OBISKAL MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

BESEDILO Jerneja Grmadnik, FOTO Boštjan Podlogar/STA

Predsednik vlade dr. Robert Golob je 26. maja obiskal Ministrstvo za obrambo in se srečal z obrambnim ministrom Marjanom Šarcem, državnima sekretarjema dr. Damirjem Črnčecem in Rudijem Medvedom ter predstojniki organov v sestavi in notranjih organizacijskih enot ministrstva. Seznanil se je z razmerami v obrambnem sistemu, Slovenski vojski in sistemu civilne zaščite ter po avdio-video konferenci nagovoril pripadnice in pripadnike Slovenske vojske, ki delujejo v mednarodnih operacijah in na misijah. Ob obisku je bil zadovoljen z delovanjem in dosežki resorja.

Predsednik vlade dr. Robert Golob se je na prvem obisku ministrstva seznanil z organizacijo, glavnimi in prednostnimi nalogami ter vsebinskimi področji dela obrambne politike, obrambnih zadev, obveščevalno-varnostne dejavnosti, zaščite in reševanja ter vojaške dediščine, z delom in aktivnostmi Slovenske vojske ter tudi z delovanjem Nacionalnega centra za krizno upravljanje in razmerami za delo v vojni ali izrednem stanju. Poveljniki kontingentov Slovenske vojske v mednarodnih operacijah in na misijah so predsedniku vlade poročali o nalogah in varnostnih razmerah v državah, v katerih delujejo. »Stanje v Slovenski vojski je dobro,« je ocenil premier in dodal, da Slovenska vojska na eni strani pomeni krepitev obrambnih zmogljivosti Slovenije, hkrati pa se je kot nepogrešljiv element nacionalnega sistema izkazala tudi pri

civilnih nalogah, kot sta pomoč ob naravnih nesrečah ter odstranjevanje rezilne žice na meji s Hrvaško. Poudaril je dobro stanje sistema civilne zaščite in hitro odzivanje ob majskih poplaval: »Naš sistem je med najboljšimi v Evropi in svetu. Vladi je namreč v štirinajstih dneh za prizadete občine po poplavalh in plazovih uspelo zagotoviti povrnitev stroškov za intervencije. To se še ni zgodilo in dokazali smo, da je takojšnje financiranje z reorganizacijo mogoče.« O pogovoru s poveljniki slovenskih kontingentov v tujini pa je povedal, da so mu potrdili, da imajo zanesljiva sredstva in primerno oborožitve, zato je dr. Golob poudaril, da bodo tudi ob prihodnjih odločitvah o nakupu vojaške opreme prisluhnili izkušnjam vojakov s terena. Minister za obrambo je po obisku spomnil, da je minilo ravno eno leto, odkar je vlada pod vodstvom dr. Goloba začela delo, zato je bil obisk tudi priložnost za pregled doseženega. »V posebno zadovoljstvo, veselje in čast mi je, da je predsednik vlade danes obiskal Ministrstvo za obrambo in se seznanil z delovanjem obrambnega sistema, sistema zaščite in reševanja ter drugih podsistemov,« je izpostavil minister Šarec.

VLADA SPREJELA SREDNJEROČNI OBRAMBNI PROGRAM

BESEDILO SSK, FOTO Bruno Toič

Na podlagi nove Resolucije o dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2040 je vlada na seji 31. maja sprejela Srednjeročni obrambni program Republike Slovenije 2023–2028. Ta določa prednostne naloge razvoja obrambnega sistema in posodobitve Slovenske vojske v srednjeročnem obdobju.

Srednjeročni obrambni program Republike Slovenije 2023–2028 je razvojni program in planski dokument, ki je podlaga za razvoj ter vzpostavitev vojaških in civilnih obrambnih zmogljivosti Republike Slovenije do leta 2028. Pri postavljanju prednostnih nalog izhaja iz dolgoročnih ciljev in ambicij Resolucije o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2040 ter upošteva strateške dokumente Nata in Evropske unije. Prednostne zmogljivosti bodo srednji pehotni bataljon, srednji bojni izvidniški bataljon, moduli srednje bataljonske bojne skupine, helikopterske zmogljivosti, vzpostavitev prve baterije zračne obrambe in razvoj letalske baze v Cerkljah ob Krki. Pospešen bo razvoj domače obrambne industrije za razvoj obrambnih zmogljivosti, vključno z inovacijami v povezavi z naprednimi tehnologijami. Srednjeročni obrambni program Republike

Slovenije 2023–2028 predvideva pospešeno časovnico vzpostavitve prednostnih zmogljivosti in enega največjih investicijskih ciklov posodobitve Slovenske vojske, ki bo zmanjšal razvojne pomanjkljivosti, nastale v preteklem desetletju.

ZA ODSTOP OD NAKUPA BOXERJEV MANJ STROŠKOV

BESEDILO Jerneja Grmadnik

Obrambni minister Marjan Šarec je javnost seznanil, da bo odstop od pogodbe iz programa Boxer Slovenija stal dobre štiri milijone evrov, kar je nižje od prvotno ocenjenih 70 milijonov evrov. Po seji vlade 8. junija je izpostavil, da zaradi hitrega ukrepanja vlade in ustavitve postopkov proizvajalci niso mogli zahtevati stroškov za oklepnik, ki še ni proizveden.

Minister za obrambo je poudaril, da je bila odločitev o izstopu iz programa Boxer razumska in da je bila zaradi odločnega ukrepanja zmanjšana škoda, ki bi ob tem lahko nastala. Po začetnem poizvedovanju o mogočih stroških izstopa je obstajala možnost, da bodo ti znašali tudi do 20 odstotkov vrednosti pogodbe, ki je za 45 oklepnih vozil z oborožitvijo, integracijo sistemov, razvoj in projektno vodenje znašala skupno dobrih 343 milijonov evrov z davkom na dodano vrednost. Zaradi hitrega in odločnega ukrepanja vlade bodo stroški bistveno manjši. Zdaj ocenjeni stroški industrije izstopa znašajo 3,3 milijona evrov, skupni stroški sodelovanja in izstopa Republike Slovenije pa dobre štiri milijone evrov z davkom na dodano vrednost. Spomnimo, vlada je ob obravnavi revizijskega poročila o smotrnosti nakupa bojnih kolesnih vozil 8 x 8 za potrebe Slovenske vojske 15. septembra 2022 sprejela odločitev, da odstopi od namere za nakup boxerjev,

in zahtevala od Ministrstva za obrambo, da o tem obvesti Organizacijo za sodelovanje pri skupnem oboroževanju (franc. Organisation Conjointe de Coopération en matière d'Armement – OCCAR) ter izvede vse ustrezne nadaljnje postopke. Posvetovanja o pogojih izstopa iz programa Boxer so bila opravljena z vsemi članicami organizacije februarja in marca 2023. Države so ob tem izrazile razumevanje za okoliščine, v okviru katerih je vlada sprejela to odločitev. »Industrija ni mogla prikazati stroškov za nekaj, kar še ni proizvedeno. Vstopni oziroma razvojni stroški prav tako ne morajo biti izračunani, saj se nanašajo na dobavljena vozila, ki jih ne bo,« je komentiral Šarec in pojasnil, da morajo zdaj izstop Slovenije iz Organizacije za sodelovanje pri skupnem oboroževanju potrditi še vse članice, kar bo najbrž trajalo še vse leto.

SPOZNAJ IN DOŽIVI SVOJ POKLIC V OBRAMBEM SISTEMU

BESEDILO Monika Sušanj
FOTO Bruno Toič

Z novim šolskim letom 2023/2024 bodo imeli dijaki in študenti, tudi če niso štipendisti Ministrstva za obrambo, možnost opravljati praktično usposabljanje na različnih delovnih področjih v enotah in poveljstvih Slovenske vojske ali v upravnem delu Ministrstva za obrambo. Mladi bodo lahko na terenu v živo spoznali in doživeli svoj poklic znotraj obrambnega resorja, po končanem praktičnem usposabljanju pa do Ministrstva za obrambo ne bodo imeli nobenih obveznosti. Za čas prakse jim pripadeta tudi nagrada ter povračilo stroškov prevoza in prehrane.

»Delam v servisu računalniške opreme. Imam svojega mentorja, kolektiv je super, vsak je pripravljen pomagati. S prakso sem zadovoljen, naučil sem se veliko novega,« je o opravljanju prakse v Slovenski vojski povedal Gal Likar, štipendist Ministrstva za obrambo. Do letos so v Slovenski vojski namreč lahko opravljali praktično usposabljanje le štipendisti obrambnega ministrstva, po novem pa se lahko za prakso v upravnem delu ministrstva ali v enotah in poveljstvih Slovenske vojske po vsej Sloveniji prijavijo vsi dijaki ter študenti. Izbirajo lahko med različnimi področji dela, kot so multimedija, mednarodni odnosi, veterina, pomorstvo, kuharstvo, računalništvo in informacijska varnost, varovanje okolja, psihologija, bibliotekarstvo, digitalni marketing, vzdrževanje vozil. Delo praktikantov bodo spremljali mentorji z ustreznimi izobrazbo. Z njihovo pomočjo bodo mladi spoznali obrambni resor, usvojili veščine, nujne za opravljanje dela, obenem pa v skladu z izobraževalnim načrtom opravili praktično izobraževanje. Med pogoji za praktično usposabljanje je tudi slovensko državljanstvo, kar pomeni, da ga lahko opravljajo tudi dijaki in študenti z dvojnimi državljanstvom, ob oddaji vloge pa morajo kandidati oddati še soglasje za varnostno preverjanje. Število mest je omejeno, vendar

bodo vsako vlogo v Slovenski vojski in na ministrstvu obravnavali individualno. Če bo potrebno, bo tudi mest in delovnih področij za opravljanje praktičnega izobraževanja več. Praktikanti bodo za svoje delo nagrajeni v skladu s kolektivno pogodbo za negospodarske dejavnosti, in sicer bodo dijaki prejeli 86 evrov, študenti pa 172 evrov na mesec. Nagrada se bo izplačala v sorazmernem deležu glede na število dni prisotnosti. Praktikanti so upravičeni tudi do povračila stroškov prehrane med delom v višini in pod pogoji, ki veljajo za javne uslužbenke. Kot poudarjajo v Sektorju za vojaške zadeve, v katerem že zdaj vodijo sistem praktičnega izobraževanja znotraj Slovenske vojske za štipendiste, imajo z mladimi, ki pridejo na prakso, dobre izkušnje. Veliko je zanimanja za različne poklice, tudi za pilote, ki se usposabljujejo na letališču v Cerkljah ob Krki. Zelo dobro sodelujejo tudi z mentorji, ki jih imajo dijaki in študenti v šolah oziroma na fakultetah ter za katere imajo tudi v vojašnicah po Sloveniji vedno odprta vrata. Več informacij o opravljanju praktičnega usposabljanja lahko najdete na spletni strani Postani vojak.

USPOSABLJANJE PRIPADNIKOV BALKANSKIH NAMENSKIH ZDRAVSTVENIH SIL

BESEDILO vojaški uslužbenec XII. razreda Rajko Petek, Logistična brigada
FOTO praporščakinja Maja Fišnar

Od 5. do 9. junija je v Vojašnici Vincenca Repnika v Slovenski Bistrici potekalo skupno usposabljanje pripadnikov Balkanskih namenskih zdravstvenih sil (angl. Balkan Medical Task Force – BMTF), da bi zagotovili operativnost medicinskih in logističnih materialnih sredstev. Na usposabljanju je sodelovalo več kot sto pripadnikov iz šestih držav.

Slovenija je julija lani za dve leti prevzela vodilno vlogo v Balkanskih namenskih zdravstvenih silah in v tej zmogljivosti zagotavlja lahko premično bolnišnico Role 2, poveljnika, strokovnega vodjo, načelnika logistike ter logistični vod. Poleg pripadnikov Slovenske vojske so se usposabljanja v Sloveniji udeležili še pripadniki oboroženih sil drugih držav, ki sodelujejo v silah, in sicer iz Albanije, Bosne in Hercegovine, Črne gore, Severne Makedonije in Srbije. Namen tokratnega kolektivnega usposabljanja je bil samoocenjevanje Balkanskih namenskih zdravstvenih sil pred certifikacijo, ki bo potekala oktobra v Vojašnici Vincenca Repnika v Slovenski Bistrici, kjer ima Slovenska vojska postavljeno lahko premično bolnišnico Role 2. Pripadniki so se urili iz postopkov bolnišnične oskrbe na drugi ravni in v situacijah množičnih nesreč. Usposabljanje sta si v sredo, 7. junija, ogledala tudi poveljnik Logistične brigade polkovnik Aleksander Vidergar in poveljnik Vojaške zdravstvene enote polkovnik Borut Flajšman. Namena

Balkanskih namenskih zdravstvenih sil sta zagotavljanje zdravstvene oskrbe druge ravni (Role 2) za hiter odziv na širok spekter pomoči ob nesrečah v regiji Zahodnega Balkana in zunaj nje ter delovanje v operacijah kriznega odzivanja. Balkanske namenske zdravstvene sile so večnacionalna modularna zdravstvena enota, ki temelji na vojaških zdravstvenih zmogljivostih sodelujočih držav. Interoperabilnost nacionalnih zdravstvenih zmogljivosti, ki so na voljo za uporabo v regionalnem okviru in tudi z možnostjo napotitve na misije in v operacije Evropske unije ali Organizacije združenih narodov, se vseskozi izboljšuje.

Mednarodni zdravstveni tim v Role 2 oskrbuje poškodovanega.

PODPISALI POGODBE ZA VEČ RAZVOJNIH PROJEKTOV

BESEDILO SSK
FOTO Bruno Toič

Na Ministrstvu za obrambo je 7. junija potekal podpis dveh pogodb ter pisma o nameri za več raziskovalno-razvojnih in investicijskih projektov z grozdi slovenskih podjetij. Pogodbi in pismo o nameri s predstavnikoma podjetij Valhalla Turrets in Arctur ter predstavnikom združenja TECES sta podpisala minister za obrambo Marjan Šarec in državni sekretar dr. Damir Črnčec. Podpis pogodb za projekte na področju sistema zračne obrambe, energetske učinkovitosti in brezpilotnega letalnika z zmogljivostmi jedrske, radiološke, kemične in biološke obrambe z grozdi slovenskih podjetij za ministrstvo predstavlja mejnik pri posodobitvi Slovenske vojske.

Vodstvo ministrstva pospešeno uresničuje izvedbo razvojnih projektov v obdobju do leta 2026. Z njimi želi posodobiti Slovensko vojsko in spodbuditi slovensko obrambno industrijo ter domače raziskovalce. Pri tem na ministrstvu pričakujejo inovacije, ki omogočajo dvojno rabo, tako za obrambo kot tudi v sistemu zaščite, reševanja in pomoči. Letos bo Ministrstvo za obrambo za raziskave in razvoj namenilo 12,5 milijona evrov, naslednje leto pa 23 milijonov evrov.

INTEGRACIJA SISTEMA ZRAČNE OBRAMBE NA VOZILO

Ena izmed podpisanih pogodb je namenjena izvedbi nacionalnega raziskovalno-razvojnega projekta, in sicer tehnološkega modela lahkega daljinsko vodenega sistema zračne obrambe Mangart 25, ki bo na lahko kolesno oklepno vozilo 4 x 4 Oshkosh integriran v kupoli. Pogodbo sta podpisala minister Marjan Šarec in direktor podjetja Valhalla Turrets Miloš Milosavljevič. Navedeni tehnološki model sistema zračne obrambe bo opremljen s topom kalibra 25 mm, s katerim se bo izvajalo kinetično delovanje na brezpilotne letalnike in druga zračna plovila oziroma cilje na zemlji na razdaljah do 3000 metrov, ter z mitraljezom kalibra 7,62 mm, elektro-optično namerilno-opazovalno napravo in radarjem AESA (angl. Active Electronically Scanned Array). Oborožitvena postaja bo modularna in se bo lahko z manjšimi prilagoditvami integrirala na druga vozila Slovenske vojske ali opremila z orožjem drugačnega kalibra ter

Technologies, Leokom in kot vodilno ljubljansko podjetje Valhalla Turrets. Z uspešno izvedbo projekta se odpirajo tudi priložnosti za vključevanje slovenske obrambne industrije v skupne evropske razvojne projekte. Vrednost projekta je nekaj več kot 4,914 milijona evrov z vključenim davkom na dodano vrednost.

PROJEKT POVEČEVANJA ENERGETSKE UČINKOVITOSTI

Minister za obrambo Marjan Šarec je v nadaljevanju z direktorjem združenja TECES mag. Matejem Gajzerjem podpisal pismo o nameri glede sodelovanja med Ministrstvom za obrambo in mariborskim združenjem TECES pri izvajanju evropskega projekta INDY. Gre za projekt zasnove energetske učinkovitih razmestljivih in neodvisnih vojaških taborov kot enega izmed prvih strateških projektov ozelenitve evropskega obrambnega sektorja. Projekt sledi glavnim vodilom Evropske unije o zmanjšanju odvisnosti od fosilnih goriv, povečevanju energetske učinkovitosti in zmanjševanju negativnih vplivov na okolje ter povečevanju neodvisnosti evropske tehnološko-industrijske baze. Trajal bo 26 mesecev oziroma do konca januarja 2025, v njem pa sodeluje devet držav Evropske unije z 22 podjetji in znanstvenimi ustanovami. Slovenija je v konzorciju podjetij in ustanov vodilna država, zato je to za slovensko industrijo ter raziskovalne organizacije največji projekt. Vrednost projekta znaša 14,2 milijona evrov, v celoti pa ga financira Evropski obrambni sklad. Skupaj z ljubljansko in mariborsko univerzo ter podjetjem Kolektor Setup bodo slovenski deležniki prejeli več kot 2,5 milijona evrov nepovratnih sredstev. Združenje TECES in Ministrstvo za obrambo ta projekt koordinirata.

BREZPILOTNI LETALNIK Z ZMOGLJIVOSTMI ZA JEDRSKO, RADIOLOŠKO, KEMIČNO IN BIOLOŠKO OBRAMBO

Državni sekretar dr. Damir Črnčec in direktor podjetja Arctur Tomi Ilijaš sta podpisala pogodbo za nakup brezpilotnega letalnika z jedrsko, radiološko, kemično in biološko nadgradnjo kot implementacijo zmogljivosti iz projekta stalnega strukturnega sodelovanja v okviru Evropske unije (angl. Permanent Structured Cooperation – PESCO). Pogodba izhaja iz investicijskega projekta jedrskega, radiološkega, kemičnega in biološkega nadzora kot storitve. V projektu, ki ga vodi Avstrija, poleg Slovenije sodelujeta še Hrvaška in Madžarska, namenjen pa je razvoju obrambnih zmogljivosti Evropske unije z navedenih področij do maja 2024. Njegova skupna vrednost je deset milijonov evrov, pri čemer Evropska komisija zagotavlja približno 6,5 milijona evrov, 3,5 milijona evrov pa so prispevale sodelujoče države, izmed teh 400.000 evrov Slovenija. V projektu sodelujejo slovenska podjetja C-Astral, Mil Sistemika, IOS, Onedrone in novogoriški Arctur kot vodilno podjetje v slovenskem konzorciju. Z nacionalnim prispevkom ministrstvo podpira slovensko obrambno industrijo in vključitev njenih produktov v prostor Evropske unije. Evropska komisija pri tem financira dodaten razvoj tehnologije slovenskih podjetij, tehnično testiranje, standardizacijo in certificiranje, in sicer v višini skoraj 730.000 evrov. Navedeni projekt ministrstvo nadgrajuje na nacionalni ravni, in sicer s podpisom pogodbe med ministrstvom ter podjetjem Arctur kot vodilnim podjetjem navedenega slovenskega konzorcija o nakupu brezpilotnega letalnika s tehnološkim demonstratorjem za prepoznavanje jedrskih, radioloških, kemičnih in bioloških razmer na kontaminiranem območju. Te zmogljivosti bodo omogočale zgodnje zaznavanje teh nevarnosti, hiter odziv in ukrepanje tako za obrambo Republike Slovenije kot ob naravnih in drugih nesrečah. Vrednost pogodbe za nakup brezpilotnega letalnika je dobrih 1,153 milijona evrov skupaj z davkom na dodano vrednost, vključuje pa dobavo sistema brezpilotnega letalnika ter ustrezna usposabljanja pilotov in operaterjev do avgusta prihodnjega leta.

Od leve proti desni: Matej Gajzer, minister Marjan Šarec, Tomi Ilijaš in Miloš Milosavljevič

z dodatnimi podsistemi. V tehnološki model bo vgrajen stimulator alarmov na detektorjih leta protiletalskih raket, nameščenih v letalih, ki je bil razvit in ga proizvajajo v Sloveniji. V okviru projekta bodo razvili tudi digitalni dvojček, trener in simulator daljinsko vodenega sistema zračne obrambe. Na Ministrstvu za obrambo pričakujejo, da bo ta raziskovalno-razvojni projekt v dveh letih od podpisa pogodbe v celoti izvedel konzorcij slovenskih podjetij ASH, Guardiaris, Carbotech

PODNEBNE SPREMEMBE IZZIV ZA EVROPSKE OBOROŽENE SILE

BESEDILO mag. Igor Vah, DOP,
Sektor za evropske zadeve
FOTO Bruno Toič

Vojaška sredstva bo treba prilagoditi operativnemu delovanju v ekstremnih vremenskih razmerah.

Podnebne spremembe spadajo med najbolj pereče globalne izzive in lahko imajo politične, gospodarske, družbene ter varnostne posledice, ki negativno vplivajo na najpomembnejše dejavnike stabilnosti in varnosti. Povzročijo in spodbudijo lahko politične napetosti in nestabilnosti, ki obsegajo tudi prisilne migracije, etnične in religiozne spore, motnje v povezavi s prehransko varnostjo, omejevanje dostopa do naravnih virov, vode in energije, širjenje epidemičnih bolezni ter družbeno in gospodarsko nestabilnost.

Vse bolj se krepi zavedanje, da podnebne spremembe vplivajo tudi na oborožene sile, kajti vojaška oprema in oborožitvena sredstva niso povsem prilagojeni operativnemu delovanju v ekstremnih vremenskih razmerah. Odpornost vojaške in kritične infrastrukture je treba prilagoditi novim izzivom z dodatno oskrbo ter energetsko varnostjo. Območja operativnega delovanja postajajo vse bolj zahtevna. Oborožene sile se morajo hkrati pripraviti na razmere, v katerih imajo podnebne spremembe multiplikativne učinke in so vir nestabilnosti ter gibalo političnih konfliktov. Države članice Evropske unije so se zavezale doseganju podnebne nevtralnosti do leta 2050 ter izboljšanju energetske učinkovitosti in trajnosti oboroženih sil. Zato bo nujen celovit vseevropski in nacionalni pristop.

Novembra 2020 je Evropska služba za zunanje delovanje skupaj z Evropsko komisijo in v sodelovanju z Evropsko obrambno agencijo predstavila načrt Evropske unije za podnebne spremembe in obrambo. Obrambni načrt širi prizadevanja Unije za nadaljnjo krepitev povezave med podnebnimi spremembami in varnostjo ter se osredotoča na medsebojno povezana področja: vpliv podnebnih sprememb na misije in operacije ter strateško predvidevanje, razvoj zmogljivosti in zmanjšanje ogljičnega odtisa v obrambnem sektorju ter krepitev strateških partnerstev z mednarodnimi organizacijami, ki obravnavajo podnebne izzive, kot so Organizacija združenih narodov, Nato, Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi ter Afriška unija. Skladno z obrambnim načrtom na misijah in v operacijah skupne varnostne in obrambne politike vedno več vključujejo podnebne in

okoljske vidike v procese usposabljanja in svetovanja. Okoljski svetovalci naj bi bili napoteni na civilne in vojaške misije ter v operacije skupne varnostne in obrambne politike do leta 2025.

CELOVIT PRISTOP NA RAVNI UNIJE IN USKLAJENO DELOVANJE Z NATOM

Na ravni Evropske unije je bil dosežen napredek pri razvoju zmogljivosti v okviru Evropske obrambne agencije, ki se osredotoča na projekte zelene obrambe in v okviru katere je bil ustanovljen Forum za krožno gospodarstvo v evropski obrambi. Pomembno je tudi dejstvo, da je bilo 82 milijonov evrov iz evropskega obrambnega sklada dodeljenih raziskovalnim projektom za energetsko učinkovitost. Evropska unija je prav tako okrepila zmogljivosti za strateške analize in sisteme zgodnjega opozarjanja glede na izzive, ki nastanejo zaradi podnebnih sprememb. Krepijo se tudi naložbe v zelene inovativne tehnologije ter trajnostne digitalizacije v oboroženih silah in širšem obrambnem sektorju za povečano energetsko učinkovitost ter trajnost v obrambnem sektorju. Kljub zavedanju, da je nujen celostni pristop pri obravnavanju podnebne problematike, še vedno ostaja veliko izzivov pri uvedbi sprejetih zavez in ukrepov. Evropska unija si prizadeva izboljšati dialog z Natom glede podnebnih sprememb ter opredeliti področja tesnejšega sodelovanja, saj so podnebne spremembe kompleksen izziv, ki ponuja številne možnosti za izboljšanje procesov načrtovanja in predvidevanja ter tudi razvoja operativnih zmogljivosti. V prihodnosti bo pomembno prepoznavanje sinergij med delovanjem Evropske unije in Nata v povezavi z izvajanjem Natovega akcijskega načrta in evropskega obrambnega načrta za podnebne spremembe in varnost.

Veliko je prostora za izboljšanje pri krepitvi sodelovanja na področju razvoja in uporabe sistemov zgodnjega opozarjanja, vključno z uporabo satelitov in tehnologij za spremljanje ter oblikovanje skupnega okvira poročanja. Zagotoviti bo treba sinergije z Natovim centrom odličnosti za podnebne spremembe in varnost v Kanadi ter z Natovim centrom odličnosti za energetsko varnost v Vilni in poiskati rešitve za energetsko varnost za razvoj okolju prijaznih ter učinkovitih vojaških zmogljivosti. Pomembno bo tudi sodelovanje med organizacijami pri izboljšanju odpornosti kritične infrastrukture v kontekstu podnebnih sprememb. Strateški kompas za varnost in obrambo, ki je bil sprejet na

Oborožene sile in obrambna ministrstva so največji porabniki energije in fosilnih goriv v javnem sektorju.

Evropskem svetu marca 2022, poziva države članice Evropske unije, naj razvijajo nacionalne strategije za pripravo oboroženih sil in obrambnih sistemov na podnebne spremembe pred koncem leta.

V PRIPRAVI PODNEBNA STRATEGIJA MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

Ministrstvo za obrambo si že dolgo prizadeva za doseganje ciljev iz podnebnih ambicij Evropske unije ter izvaja aktivnosti in uvaja rešitve, ki zadevajo podnebne spremembe. Aktivnosti Ministrstva za obrambo in Slovenske vojske se nanašajo na izboljšanje energetske učinkovitosti, energetsko sanacijo infrastrukturnih kapacitet, zmanjšanje ogljičnega odtisa Slovenske vojske, projekte izboljšanja trajnostne mobilnosti, vključenost v projekte zelene obrambe in cirkularne ekonomije. Ministrstvo za obrambo tesno sodeluje z znanostjo in industrijo, ki obravnava strateški in celovit pristop do okoljskih in energetskih izzivov ter je aktivna v okviru projektov Evropske obrambne agencije glede energetske učinkovitosti. Skladno z implementacijo strateškega kompasa je v pripravi tudi podnebna strategija Ministrstva za obrambo, ki opredeljuje naše ambicije in jasne cilje, utemeljene s konkretnimi koraki in ukrepi. Cilj podnebne strategije je začrtati sistemski pristop pri spoprijemanju s podnebnimi spremembami in izvesti organizacijske prilagoditve za spremljanje doseganja podnebnih ciljev ter vzpostaviti mehanizme poročanja in vključiti podnebne vidike v sistem obrambnega planiranja. Poleg tega sta zelo pomembni usposabljanje in izobraževanje za izboljšanje podnebne usposobljenosti na vseh ravneh na ministrstvu, ki sta odločilna dejavnika pri spremembah v načinu razmišljanja. Pomembno vlogo bosta imeli izobraževanje in usposabljanje v okviru vojaškega izobraževalnega sistema in Evropske akademije za varnost in obrambo s ciljem razviti strokovno znanje o podnebnih spremembah, pomembno pa bo tudi strateško komuniciranje pri obravnavi te tematike.

O IZZIVIH STRATEŠKEGA KOMUNICIRANJA

BESEDILO IN FOTO Borut Podgoršek

Ste kdaj pomislili, kdo vpliva na vaše mnenje in odločitve? Je vse, kar preberete, res? Kdo ustvarja novice? Komu lahko zaupate, da govori resnico? Na ta in podobna vprašanja so poskušali odgovoriti na posvetu StratCom Dialogue 2023, ki je v organizaciji Natovega centra odličnosti v strateškem komuniciranju v začetku junija potekal v Rigi.

Na posvetu so opozorili na povsem nove okoliščine, ki so se v zadnjih letih v strateškem komuniciranju oblikovale zaradi sprememb na geopolitičnem, okoljskem, tehnološkem, zdravstvenem in ne nazadnje energetskem področju. Te spremembe vplivajo na globalno varnost in svetovno gospodarstvo – torej na vse nas. Govorili so še o umetni inteligenci, ki je vse bolj prisotna tudi pri komuniciranju in predstavlja revolucijo, ki bo spremenila delo komunikatorjev. Zaradi teh sprememb se lahko sprašujemo o pripravljenosti naših institucij in skupnosti na ustrezen komunikacijski odziv. Kako bomo dosegli zastavljene cilje, je predvsem odvisno od tega, kako uspešno se bomo lotili strateškega komuniciranja. Besede, slike, dejanja in tudi to, česar ne naredimo, je komuniciranje. Svojo voljo bomo uveljavili s sporočili, torej vsebino, ki je pomembna za vse nas. In tu se pojavijo prve težave. Nismo edini, ki komuniciramo in želimo uveljaviti svoj prav. Svet je prepreden z novicami. Medijska krajina je zasičena kot še nikoli. Danes smo lahko vsi viri novic. Med novicami pa je žal vse več dezinformacij ter napačnih in zlonamernih informacij. Jih prepoznate? Včasih smo jim rekli lažne novice. Danes ta izraz uporabljamo vedno redkeje. Prav zaradi poplave različnih informacij moramo ugotoviti, kako bomo to medijsko krajino obvladovali. Skupnost mora biti najprej sposobna prepoznati nevarnosti. Pri tem je zelo pomembno ozaveščanje, ki je tudi del strateškega komuniciranja. Drugi korak sta analiziranje dezinformacij in hiter odziv nanje. Agencija Evropske unije za kibernetično varnost in Evropska služba za zunanje delovanje sta pripravili portal, na katerem se zbirajo informacije v povezavi z manipuliranjem informacij in vmešavanjem od zunaj ter dezinformacijami. To je analitično orodje, ki dviguje zavedanje in razumevanje uporabnikov v povezavi z manipuliranjem informacij in vmešavanjem od zunaj. Na koncu pa je seveda zelo pomembno, kako pridobljene

Govorci na panelu so razpravljali o izzivih, ki jih prinaša umetna inteligenca.

podatke uporabimo oziroma ali jih sploh znamo uporabiti v svoj prid. Cilj vseh komunikatorjev je prepričati bralca ali poslušalca oziroma javnost, da verjame prav nam. V poplavi vseh informacij se lahko hitro zgodi, da nepoučeni bralec ne ve več, komu verjeti. Je bil papež Benedikt res oblečen v belo puhovko? Ob novici, da Ukrajina ustvarja tako imenovano umazano bombo, je bila objavljena fotografija slovenske Agencije za ravnanje z radioaktivnimi odpadki iz leta 2010. To sta le dva najbolj znana primera dezinformacij, ki smo ju doživeli pri nas. Kaos, ki ob tem nastane, pa je v korist tistim, ki širijo dezinformacije. Govorci na panelih na posvetu StratCom Dialogue 2023 so predstavili primer poročanja medijev o vojni v Ukrajini. Eni jo imenujejo vojna, drugi konflikt, tretji oborožen spopad in četrti agresija. Prava dikcija vsakega dogodka je strateško pomembna, saj javnost različne pojme sprejema z različno stopnjo odobravanja, ogorčenja ali vznemirjenja. Za besedami se skrivajo dejanja in prav je, da jih pravilno razumemo. Jasno mora biti, kdo je storilec in kdo žrtev. Učinek pisanja na javnost je pri uporabi različnih besed seveda velikanski. In tega se javnost večinoma sploh ne zaveda. Strateško komuniciranje postaja tako zahtevno, da smo vsi, ki se z njim ukvarjamo, postavljeni pred zelo težko nalogo. Na naše delovno področje že posega umetna inteligenca, ki sama po sebi ni težavna. Težava se bo pojavila zaradi načina njene uporabe. Če smo bili včasih ljudje igralci na igrišču, bo s prihodom umetne inteligence tehnologija postala igralec, žoga in igrišče. Naša naloga je, da jo pravno reguliramo, in to hitro, da ne bo prepozno. Na koncu naj sklenem, da je še vedno najpomembnejše vedeti, kaj želimo povedati, komu želimo povedati, kaj želimo doseči in katere komunikacijske kanale bomo pri tem uporabili. Uspešnost doseganja ciljev pa moramo znati tudi ovrednotiti. Nič manj pomembno pa ni ozaveščanje javnosti o grožnjah, ki nas spremljajo v medijskem prostoru.

OBJAVE MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

ŠT. 367
JUNIJ 2023

6404.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

ODREDBO O PODELITVI PRIZNANJ MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

I. ZLATO MEDALJO GENERALA MAISTRA

prejmejo:
Boštjan BLAZNIK, 1965
Željko ČAKIĆ, 1963
Franjo LIPOVEC, 1968
Tomaž OKRŠLAR, 1962

II. ZLATO MEDALJO SLOVENSKE VOJSKE

prejmejo:
Nataša CANKAR, 1969
Iztok ČEBOKLI, 1964
Breda JURČEC, 1963
Iztok KAVS, 1972
Matjaž KOŠTRUN, 1967
Franjo KUKANJA, 1967
Aleš KUNČIČ, 1966
Venčeslav LORBEK, 1966
Janez MELANŠEK, 1961
Marija MOHAR, 1965
Simon POTOČNIK LAUKO, 1967
Marjan STARIČ, 1965
Demitrij ŠVIGA, 1970
Tatjana TURINEK, 1973
Robert ZADEK, 1973
Matjaž ZAMUDA, 1967

III. SREBRNO MEDALJO GENERALA MAISTRA

prejmejo:
Domen ČUJEŽ, 1971
Boško HAUPT, 1967
Damijan KOGEJ, 1970
Borut LONČARIČ, 1972
David OZEBEK, 1970
Leon REČNIK, 1982
Marko SEKETIN, 1962
Bogomir TOMAŽIČ, 1965

IV. SREBRNO MEDALJO SLOVENSKE VOJSKE

prejmejo:
Cvetka ADAMIČ HORVAT, 1964
Zdravko ALEKSIĆ, 1965
Nika AUPIČ, 1974
Valter BARBA, 1958
Irena BEROŠ, 1964
Veronika BOŠKOVIČ POHAR, 1977
Peter CASAR, 1977
Peter CUDERMAN, 1974
Tadej DROBNIČ, 1966
Pavel FAJFAR, 1980
Uroš GORNIK, 1974
Bojan GRLICA, 1960
Bojan GRUDEN, 1963
Dušan IVANČIČ, 1969
Peter JAZBINŠEK, 1976
David KOCJAN, 1975
Marko KORDEŽ, 1974
Boštjan Jože KOSI, 1969
Tina KRALJIČ ŠTEMBERGER, 1976
Milena KREDAR, 1967
Mojca LAH, 1979
Violeta Vladimira MESARIČ, 1972
Jernej MODIČ, 1984
Karel NIKOLAVČIČ, 1964
Boštjan NOVAK, 1972
Matjaž PLOŠINJAK, 1968
Emanuela POŽAR, 1973
Marko PRVINŠEK, 1968
Nina RADUHA, 1978
Stanko ROŠKAR, 1969
Jasna ROTENHAJZER, 1969
Peter ZALOŽNIK, 1971
Aleksander ZUPAN, 1976
Alojz ZUPANČIČ, 1973

V. BRONASTO MEDALJO GENERALA MAISTRA

prejmejo:
Simon ANDREJEK, 1974
Roman BUNDERŠEK, 1967
Andrej CELIN, 1979
Simon CERK, 1979

Igor DEKLEVA, 1970
Manuela DJUKIČ, 1974
Dragica DOVČ, 1967
Miran GORENČ, 1972
Barbara HANŽIČ, 1975
Maja HUMAR, 1966
Peter JAKLIČ, 1979
Dušan KLADNIK, 1977
Zlatko KOROŠEC, 1970
Stanko KOVAČ, 1967
Ivan KRAJNC, 1969
Tea KRANJC, 1964
Leon KRŽIČ, 1970
Bojan LANGERHOLC, 1974
Robert MAČEK, 1971
Billy MEHLE, 1971
Boštjan MOČNIK, 1974
Vito MUHIČ, 1970
Ingrid PAVLIN, 1964
Tanja PETROVIČIČ, 1978
Dušan PETROVIČ, 1972
Matej POLJAK, 1984
Tomaž PROSEN, 1973
Primož PROTNER, 1971
Danilo RUS, 1980
Matjaž SLAK, 1976
Bojan STARIN, 1979
Erik ŠAVS, 1978
Tomaž ŠIKONJA, 1966
Klemen ŠTAVBAR, 1999
Uroš ŠTEFE, 1978
Denis TREBIŽAN, 1974
Srečko VENE, 1979
Robert VERLIČ, 1971
Špela VESEL, 1981
Gregor VIRANT, 1977
Darko ZUPIN, 1970

VI. BRONASTO MEDALJO SLOVENSKE VOJSKE

prejmejo:
Klemen BANČIČ, 1986
Avgust BERKE, 1977
Janez CUZARN, 1980
Matjaž ČREŠNAR, 1983
Andraž DOBOVŠEK, 1981
Janez DRAGOVAN, 1966
Gorazd FURLAN, 1978
Dejan GLAVAČ, 1974
Boštjan HAUSMEISTER, 1978
Mitja HORN, 1978
Klemen IVANUŠA, 1974
Tanja JESENOVEC, 1979
Edvard KAC, 1978
Valentina KLANČNIK, 1980
Dejan KOLAR, 1980
Stojan KOTAR, 1970

Andrej KRIVEC, 1979
Aleš LENIČ, 1974
Dejan MARINIČ, 1978
Matjaž MURŠIČ KLENAR, 1992
Miha PEČLIN, 1973
Klemen PODOBNIK, 1983
Miran PROSEN, 1976
Jože PUGELJ, 1986
Sergej RODMAN, 1976
Tina SOJER, 1982
Marko ŠMIGOC, 1967
Mladen ŠUMAN, 1964
Maja ŠUŠTAR, 1980
Erik TRBOVŠEK, 1974
Franci VALENČAK, 1972
Renata VERTOVŠEK, 1979
Matic VIDIC, 1987
Robert VILFAN, 1973
Kristjan VRIČKO, 1989
Darijan ŽENKO, 1966
NACIONALNI CENTER ZA KOORDINACIJO VOJAŠKIH PREMIKOV LOGISTIČNA BRIGADA

VII. MEDALJO MINISTRA ZA OBRAMBO

prejmejo:
Mojca BOŽIČ, 1978
Matjaž FRANCCELJ, 1984
Maja HROVAT, 1988
Sabina JURŠINIČ, 1988
Tatjana KAVAŠ, 1965
Aleš KLEMENC, 1966
Nataša KLENOVŠEK ARH, 1982
Martina KOBAL, 1976
Luka Nejc KONČINA, 1985
Polona KOSMAČ, 1977
Andrej KOŠMRLJ, 1965
Janko MEŽA, 1960
Lidija PIPAN PELC, 1959
Sebastijan PLANINC, 1973
Barbara PRISTAVEC, 1969
Folko PUCONJA, 1976
Viktor SLADIČ, 1960
Brigita ŠIPEK, 1974

VIII. MEDALJO ZA ZASLUGE

prejmejo:
Valerija BERNIK, 1973
Gorazd JURKOVIČ, 1960
Mojca PEŠEC, 1965

IX. PLAKETO MINISTRA ZA OBRAMBO

prejmejo:
Elvin BEŠIREVIČ, 1985
Drago DULAR, 1956

Matic ERDANI, 1994
Irena ROBIČ, 1971
Janja VESEL, 1965
Irena ZORMAN KOZINA, 1965

X. STRELNO OROŽJE

prejmejo:
Franci CIMERMAN, 1960
Zoran RAVBAR, 1965
Vlado TOMAŽIČ, 1968

XI. PRIZNANJE DELODAJALCEM PRIPADNIKOV POGODBENE REZERVE

prejmejo:
KOSTAK, D. D.
POŠTA SLOVENIJE, D. O. O.
PREMOGOVNIK VELENJE, D. O. O.
SLOVENSKE ŽELEZNICE, D. O. O.
SPLOŠNA BOLNIŠNICA JESENICE
UNIOR, D. D.
UNIVERZITETNI KLINIČNI CENTER LJUBLJANA
UNIVERZITETNI KLINIČNI CENTER MARIBOR

Številka: 094-2/2023-13
Datum: 25. 4. 2023

Marjan ŠAREC MINISTER

6405.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

ODREDBO O PODELITVI PRIZNANJ MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

ZAHVALNO LISTINO S SPOMINSKIM KOVANCEM

prejme:
Aleš OBREHT, 1986

Številka: 094-2/2023-14
Datum: 5. 5. 2023

Marjan ŠAREC MINISTER

6406.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

ODREDBO O PODELITVI PRIZNANJ MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

I. MEDALJO ZA MEDNARODNO SODELOVANJE II. STOPNJE

prejmejo:
major BRONISLAV KOVÁŘ,
1983, Češka republika
polkovnik KAREL NAVRÁTIL,
1967, Češka republika
podpolkovnik ALEKSANDER SCHOBBER, 1972, Slovaška
podpolkovnik JIŘÍ STANĚK,
1980, Češka republika
podpolkovnik BOHUMIL VODÁK,
1974, Češka republika

II. MEDALJO ZA MEDNARODNO SODELOVANJE III. STOPNJE

prejmeta:
stotnik JAKUB MACH,
1987, Češka republika
stotnik MAREK ŠTOREK,
1990, Češka republika

Številka: 094-2/2023-15
Datum: 5. 5. 2023

Marjan ŠAREC MINISTER

6407.

Na podlagi prvega odstavka 45. člena Zakona o službi v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 68/07, 58/08 – ZSPJS-I in 121/21) in Kriterijev za izredna povišanja vojaških oseb v činu ob upokojitvi št. 811-9/2022-1 z dne 30. 11. 2022 izdajam

ODREDBO O IZREDNEM NAPREDOVANJU NIŽJIH VOJAŠKIH USLUŽBENCEV OB UPOKOJITVI

napredovanje v VI. razred:
Polonca KOLAR, 1959

Številka: 811-1/2023-20
Datum: 10. 5. 2023

Marjan ŠAREC MINISTER

6408.

Na podlagi prvega odstavka 45. člena Zakona o službi v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 68/07, 58/08 – ZSPJS-I in 121/21) in Kriterijev za izredna povišanja vojaških oseb v činu ob upokojitvi št. 811-9/2022-1 z dne 30. 11. 2022 izdajam

ODREDBO O IZREDNEM POVIŠANJU PODČASTNIKOV OB UPOKOJITVI

I. v čin višjega štabnega vodnika:
Janez PRETNAR, 1967

II. v čin štabnega vodnika:
Jože BUBNIČ, 1963

Številka: 811-1/2023-22
Datum: 10. 5. 2023

Marjan ŠAREC MINISTER

6409.

Na podlagi tretjega in petega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) in 6. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) izdajam

ODREDBO O PODELITVI ČINA POROČNIKA

Iztok PREZELJ, 1973

Številka: 811-1/2023-16
Datum: 15. 5. 2023

Marjan ŠAREC MINISTER

6410.

Na podlagi 63.a člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15

in 139/20) in 12. člena Uredbe o vojaških uslužbencih (Uradni list RS, št. 54/03, 119/07 in 88/15) izdajam

ODREDBO O NAPREDOVANJU VIŠJIH VOJAŠKIH USLUŽBENCEV V RAZREDIH

I. napredovanje v XIV. razred:
Darko ŠČAVNIČAR, 197
Darko ŠEMROV, 1964

II. napredovanje v XIII. razred:
Damjan REMŠKAR, 1981

III. napredovanje v XI. razred:
Barbara CAROTTA, 1976
Tjaša ŠTRITOF, 1980
Maja ŠUŠTAR, 1980

IV. napredovanje v X. razred:
Klemen ARLIČ, 1985
Matevž HREŠČAK, 1990
Matjaž MURŠIČ KLENAR, 1992
Uroš PEČANAC, 1981

Številka: 811-1/2023-17
Datum: 15. 5. 2023

Marjan ŠAREC MINISTER

6411.

Na podlagi tretjega odstavka 63. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter 9. in 11. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

ODREDBO O POVIŠANJU ČASTNIKOV

I. v čin polkovnika:
Robert SIMONIČ, 1972

II. v čin podpolkovnika:
Simon ANDREJEK, 1974
Edvard ARNUGA, 1972
Zdenko BELINA, 1971
Peter CASAR, 1977
Anica FLAJNIK, 1973
Rajko FLORJANČIČ, 1965
Vesna GERŽINA, 1970

Tomaž HRVATIN, 1981
Matjaž KAVČIČ, 1969
Danilo KEKEC, 1973
Viljem KOVAČIČ, 1968
Bojan LESKOVAR, 1971
Marko MALJEVAC, 1966
Samo ORNIK, 1966
Bernard POLANEC, 1976
Aleš Gregor RISTIČ, 1974
Davorin VOLGEMUT, 1972

III. v čin kapitana korvete:
Miroslav JUG, 1971
Dejan LENIČ, 1969

IV. v čin majorja:
Blaž BIDOVEC, 1979
Renato BREZNER, 1971
Samo BRIC, 1977
Milan CAFUTA, 1979
Siniša ČRETNIK, 1967
Boštjan DOBOVIŠEK, 1973
Saša GALIČIČ, 1977
Sašo HAJNŠEK, 1978
Andrej JESENOVEC, 1975
Matjaž KARTUŠ, 1968
Janko KENE, 1970
Damijan KOGEJ, 1970
Robert KOKOT, 1975
Damijan KORPIČ, 1973
Jure KOVAČ, 1982
Bogdan KOVČAN, 1973
Petruška KREK VOGELNIK, 1982
Stanko LENART, 1971
Franc MIKLIČ, 1973
Robert PERŠUH, 1973
Jože PILIH, 1968
Igor PRAZNIK, 1973
Milan REŽONJA, 1973
Matjaž STRMČNIK, 1982
Igor ŠAVS, 1973
Roman ZORN, 1980
Marko ŽITEK, 1980

V. v čin stotnika:
Jaka BIZJAK, 1985
Klemen FERK, 1988
Matic GOMBOC, 1987
Manja GYERGYEK, 1983
Rok JAZBEC, 1988
Martin MARTINOVIČ, 1985
Benjamin NAJVIRT, 1990
Dane ROT, 1988
Luka ŠTRUS, 1988
Gorazd VOZEL, 1983

VI. v čin nadporočnika:

Janž BRGLEZ, 1992
 Matej CULJKAR, 1994
 Tilen GOR, 1994
 Uroš HORVAT, 1989
 Damjan JARC, 1989
 Matej JUG, 1991
 Domen KOLAR, 1993
 Miran KUNSTELJ VAŠL, 1987
 Sanja PEKLAR, 1986
 Lenart PODBREŽNIK, 1992
 Gašper RAJŠEL, 1993
 Jasmina ŠTINGL, 1986

Številka: 811-1/2023-18
Datum: 15. 5. 2023

Marjan ŠAREC
MINISTER

6412.

Na podlagi tretjega odstavka 63. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter 9. in 11. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

ODREDBO
O POVIŠANJU ČASTNIKA
PROSTOVOLJNE REZERVNE
SESTAVE

v čin nadporočnika:
 Marko PRŠA, 1987

Številka: 811-1/2023-19
Datum: 15. 5. 2023

Marjan ŠAREC
MINISTER

6413.

Na podlagi 63.a člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) in drugega odstavka 3. člena Uredbe o vojaških uslužbenicah (Uradni list RS, št. 54/03, 119/07 in 88/15) izdajam

ODREDBO
O POTRDTVI RAZREDA
VIŠJIM VOJAŠKIM USLUŽBENCEM

I. potrditev XII. razreda:

Nina VUČKO, 1979

II. potrditev IX. razreda:

Igor BALON, 1975
 Janja DROBNE, 1986
 Boštjan DUH KLEMENC, 1980
 Barbara JARC, 1982
 Maruša JUSTINEK, 1989
 Nuša KASTELIC, 1994
 Matjaž KIRBIŠ, 1979
 Erik LOGAR, 1998
 Tamara LORBER, 1993
 Dominik PAVLENIČ, 1994
 Nika ŠEHIČ, 1994
 Sandra ŠPINDLER, 1979
 Dominik TIKVIČ, 1981
 Peter ŽELE, 1977

Številka: 811-1/2023-21
Datum: 15. 5. 2023

Marjan ŠAREC
MINISTER

6414.

Na podlagi 63.a člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) in drugega odstavka 3. člena Uredbe o vojaških uslužbenicah (Uradni list RS, št. 54/03, 119/07 in 88/15) izdajam

ODREDBO
O POTRDTVI RAZREDA
VIŠJIM VOJAŠKIM USLUŽBENCEM
PROSTOVOLJNE REZERVNE
SESTAVE

I. potrditev XIII. razreda:

Ivan ARBEITER, 1987
 Janko DOLINAR, 1968
 Zala DRAGONJA, 1986
 Aleš FISCHINGER, 1977
 Igor GORIČAN, 1988
 Brigita JAZBAR, 1983
 Dejan KODELA, 1986
 Metka KRIŽIČ, 1987
 Anže MILITAROV, 1976
 Jani MUHA, 1987
 Tine PELCL, 1984
 Savo PRISTOVNIK, 1981
 Rok RAVNIKAR, 1977
 Petra STRNAD KOS, 1984
 Ženja TOMAŽINČIČ, 1975
 Janez TOPLAK, 1987
 Tomaž VELNAR, 1979
 Radoš VIDMAR, 1985

II. potrditev XII. razreda:

Tine PAVŠIČ, 1983
 Maja ŠUBELJ, 1976

III. potrditev XI. razreda:

Jernej BERGANT, 1991
 Denis HREN, 1979
 Nejc JELENKO, 1989
 Tomo ORBANIČ, 1991
 Lea RUPERT, 1990
 Boris SLANC, 1968
 Jan VALENČAK, 1992

IV. potrditev X. razreda:

Danijel ANDOLJŠEK, 1976
 Simon ARBAJTER, 1981
 Domen BALAŽIČ, 1985
 Goranka BEGUŠ, 1973
 Miha BREZOVNIK, 1979
 Miha CMOK, 1984
 Anuška GASER, 1973
 Denis GORJUP, 1978
 Rok GRABLJEVEC, 1986
 Refik HAVZIJA, 1973
 Primož KADUNC, 1978
 Jakob KLENOVŠEK, 1980
 Sinan KLJUČANIN, 1985
 Kristijan KMETEC, 1982
 Blaž KREGAR, 1986
 Andreja LEŠNIK, 1972
 Jure NOČ, 1973
 Denis OSENJAK, 1985
 Andreja PLAK, 1970
 Saša ROSIČ, 1981
 Damjan SLEKOVEC, 1982
 Igor STOJANOVIČ, 1980
 Nataša ŠPORČIČ, 1977
 Uroš URBANIČ, 1987
 Martin VEC, 1989
 Daniel VUKELJIČ, 1983
 Andrej ŽERDIN, 1989

V. potrditev IX. razreda:

Blaž BRDNIK, 1985
 Miha STRAŽAR, 1984

Številka: 811-1/2023-23
Datum: 15. 5. 2023

Marjan ŠAREC
MINISTER

6415.

Na podlagi sedmega odstavka 63. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20), 9. in

10. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) ter 26. člena Pravilnika o pripravi, potrjevanju in podpisovanju dokumentov ter o poročanju glede sprejetih oziroma izdanih dokumentov (MO; št. 0070-12/2013-9 z dne 14. 5. 2013, št. 0070-12/2013-18 z dne 28. 10. 2014, št. 0070-12/2013-20 z dne 25. 2. 2015, št. 0070-12/2012-18 z dne 25. 4. 2016, št. 0070-12/2013-25 z dne 11. 11. 2016, št. 0070-12/2013-28 z dne 27. 9. 2017, št. 0070-12/2013-29 z dne 31. 5. 2018, št. 0070-12/2013-30 z dne 27. 2. 2019, št. 0070-12/2013-33 z dne 30. 9. 2019, št. 0070-12/2013-39 z dne 25. 8. 2020, št. 0070-12/2013-41 z dne 13. 1. 2021 in št. 0070-12/2013-43 z dne 8. 4. 2022) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU PODČASTNIKOV

I. v čin višjega štabnega praporščaka:
 Danijel KOVAČ, 1972

II. v čin štabnega praporščaka:
 Uroš GORNIK, 1974

III. v čin višjega praporščaka:
 Davor REŽEK, 1969

IV. v čin praporščaka:
 Roman BUNDERŠEK, 1967
 Robert ČANADI, 1972
 Maja FIŠNAR, 1977
 Borut GABERŠČEK, 1971
 Dejan HLADNIK, 1970
 Matjaž HROVAT, 1975
 Elvis ROJC, 1972
 Robert SKORNŠEK, 1976
 Denis ŠKRGIČ, 1976
 Boris TOMLJENOVIČ, 1978
 Rok TOMŠIČ, 1973

V. v čin višjega štabnega vodnika:
 Aleš BIŠKUP, 1974
 Ivan BOBOVNIK, 1972
 Denis BUKOVEC, 1971
 Zdravko GREGL, 1968
 Marjan JERIČ, 1971

Teni LUSKOVEC, 1965
 Goran MARČIČ, 1978
 Jure MOČIVNIK, 1979
 Boštjan POSINGER, 1975
 Kristijan POŠTRAK, 1977
 Andrej RAJŠP, 1977
 Goran TURUDIČ, 1978
 Boris ŽUNKO, 1974

VI. v čin štabnega vodnika:

Beno FOTIVEC, 1984
 Marko GRABAR, 1987
 Nejc HAVLAS, 1981
 Primož KRAJCAR, 1982
 Matjaž MAROLT, 1980
 Tadej PERDAN, 1986
 Smiljan PREVOLŠEK, 1984
 Jože PUGELJ, 1986
 Miha RAKAR, 1980
 Marjan RUČMAN, 1984
 Mihael SEITL, 1977
 Ferdo STRGAR, 1984
 Rok VERVEGA, 1980
 Marko VOGRINC, 1985
 Boštjan VOLČJAK, 1979

VII. v čin višjega vodnika:

Mihael ABERŠEK, 1994
 Lazar ANŽIN, 1990
 Matej ARKO, 1987
 Janez BOBNAR, 1997
 Jure BRATKOVIČ, 1992
 Aleksander BRUS, 1990
 Matej BRUS, 1992
 Aleš CRNICA, 1988
 Luka ČALIČ, 1991
 Uroš DRUZOVIČ, 1987
 Matija GLAŽAR, 1994
 Jan HAZDOVAC, 1988
 Anže INTIHAR, 1987
 Lovro JERBIČ, 1989
 Siniša KAJIŠ, 1987
 Loris KOCJANČIČ, 1989
 Sašo KOGOVŠEK, 1989
 Klemen KORDIŠ, 1996
 Rajko KOROŠAK, 1988
 Anže KOŠMRLJ, 1986
 Iris KRAČUN, 1986
 Miloš LEBEN, 1981
 Domen MIČANOVIČ, 1993
 Andraž MUHIČ, 1988
 Vili OLOVEC, 1984
 Žan OŠLAK, 1988
 Jernej PELCL, 1991
 Gregor PERKO, 1989
 Luka PRAŠNIKAR, 1982
 Jože PUSTOSLEMŠEK, 1988

Blaž REŽEK, 1990
 Marko ROVČANIN, 1990
 Blaž SEDEJ, 1988
 Dejan SIMONIČ, 1989
 Nino STUHNE, 1989
 Tadej ŠČANČAR, 1990
 Davorin ŠEŠIČ, 1987
 Aljoša ŠTREMFEJL, 1988
 Matjaž VELIKONJA, 1988
 Damir VIDEČNIK, 1991
 Daniel VINDER, 1990
 David VOGRIN, 1989
 Gregor VOGRINC, 1988
 Tin ŽURAN, 1989

Številka: 811-1/2023-10
Datum: 15. 5. 2023

Generalmajor
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK GENERALŠTABA SV

6416.

Na podlagi 63.a člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) in drugega odstavka 3. člena Uredbe o vojaških uslužbenicah (Uradni list RS, št. 54/03, 119/07 in 88/15) izdajam

UKAZ
O POTRDTVI RAZREDA
NIŽJIM VOJAŠKIM
USLUŽBENCEM

I. potrditev VIII. razreda:
 Luka BULOVEC, 1977

II. potrditev VI. razreda:
 Andrej KRALJ, 1978
 Nataša LOSIČ, 1982

III. potrditev V. razreda:
 Klementina BRECELJ, 1977
 Ljiljana BRUČIČ, 1986
 Nina LINDIČ, 1981
 Gregor ŠNAJDER, 1974

IV. potrditev III. razreda:
 Urška ŠPACAPAN, 1999

V. potrditev II. razreda:
 Robert HOJNIK, 1974

VI. potrditev I. razreda:
 Peter KRIVEC, 1975

Aleš SVENŠEK, 1974
Primož ŠTABEJ, 1974

Številka: 811-1/2023-11
Datum: 15. 5. 2023

Generalmajor
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK GENERALŠTABA SV

6417.

Na podlagi 63.a člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) in 11. člena Uredbe o vojaških uslužbencih (Uradni list RS, št. 54/03, 119/07 in 88/15) izdajam

UKAZ
O NAPREDOVANJU NIŽJIH
VOJAŠKIH USLUŽBENCEV
V RAZREDIH

I. napredovanje v V. razred:

Helena NOTERSBERG, 1979
Robert PAVLIN, 1975
Franko SKOK, 1967
Bor SUŠNIK, 1974

II. napredovanje v IV. razred:

Jurij KOZINC, 1973
Pia OVČAR, 1995
Lidija ZEBEC, 1973

III. napredovanje v II. razred:

Saša SVENŠEK - MOTOSPIRIT, 1971

Številka: 811-1/2023-12
Datum: 15. 5. 2023

Generalmajor
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK GENERALŠTABA SV

6418.

Na podlagi 63.a člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) in drugega odstavka 3. člena Uredbe o vojaških uslužbencih (Uradni list RS, št. 54/03, 119/07 in 88/15) izdajam

UKAZ
O POTRDNITVI RAZREDA
NIŽJIM VOJAŠKIM
USLUŽBENCEM PROSTOVOLJNE

REZERVNE SESTAVE

potrditev V. razreda:

Nejc BANOVSĚEK, 1986
Alen BARUKČIĆ, 1983
Marko DOŠENOVIC, 1982
Sašo GRAČNAR, 1985
Uroš JERŠIĆ, 1974
Nina KOŽELJ, 1976
Jakob KRAPEŽ, 1978
Aleš KROJS, 1984
Nedo LUKIĆ, 1982
Vito NEMEC, 1981
Peter NOVAK, 1985
Boštjan PAVČIĆ, 1986
Zoran PERIĆ, 1978
Nejc PETRINČIĆ, 1987
Tilen PILKO, 1986
Peter P LAVČAK, 1978
Primož PLOS, 1973
Boštjan POLENCIĆ, 1974
Nina PRELOG, 1992
Nejc RAVNIK, 1988
Iztok ŠKOF, 1976
Anže ŠPEGU, 1985

Številka: 811-1/2023-13
Datum: 15. 5. 2023

Generalmajor
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK GENERALŠTABA SV

6419.

Na podlagi sedmega odstavka 63. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20), 9. in 10. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) ter 26. člena Pravilnika o pripravi, potrjevanju in podpisovanju dokumentov ter o poročanju glede sprejetih oziroma izdanih dokumentov (MO; št. 0070-12/2013-9 z dne 14. 5. 2013, št. 0070-12/2013-18 z dne 28. 10. 2014, št. 0070-12/2013-20 z dne 25. 2. 2015, št. 0070-12/2012-18 z dne 25. 4. 2016, št. 0070-12/2013-25 z dne 11. 11. 2016, št. 0070-12/2013-26 z dne 1. 2. 2017, št. 0070-12/2013-28 z dne 27. 9. 2017, št. 0070-12/2013-29 z dne 31. 5. 2018, št. 0070-12/2013-30 z dne 27. 2. 2019, št. 0070-12/2013-33 z dne 30. 9. 2019, št. 0070-12/2013-39 z dne 25. 8. 2020, št. 0070-12/2013-41

z dne 13. 1. 2021 in št. 0070-12/2013-43 z dne 8. 4. 2022) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU PODČASTNIKOV
PROSTOVOLJNE REZERVNE
SESTAVE

I. v čin štabnega vodnika:

Aleš GORENAK, 1976

II. v čin višjega vodnika:

Primož BERLEC, 1975
Marcel OGNJENOVIC, 1979
Mark SELAN, 1979
Boštjan SMODIŠ, 1975
Miha VODOPIVEC, 1970

Številka: 811-1/2023-14
Datum: 15. 5. 2023

Generalmajor
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK GENERALŠTABA SV

6420.

Na podlagi sedmega odstavka 63. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20), 9. in 10. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) ter 26. člena Pravilnika o pripravi, potrjevanju in podpisovanju dokumentov ter o poročanju glede sprejetih oziroma izdanih dokumentov (MO; št. 0070-12/2013-9 z dne 14. 5. 2013, št. 0070-12/2013-18 z dne 28. 10. 2014, št. 0070-12/2013-20 z dne 25. 2. 2015, št. 0070-12/2012-18 z dne 25. 4. 2016, št. 0070-12/2013-25 z dne 11. 11. 2016, št. 0070-12/2013-26 z dne 1. 2. 2017, št. 0070-12/2013-28 z dne 27. 9. 2017, št. 0070-12/2013-29 z dne 31. 5. 2018, št. 0070-12/2013-30 z dne 27. 2. 2019, št. 0070-12/2013-33 z dne 30. 9. 2019, št. 0070-12/2013-39 z dne 25. 8. 2020, št. 0070-12/2013-41 z dne 13. 1. 2021 in št. 0070-12/2013-43 z dne 8. 4. 2022) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU PODČASTNIKA

v čin višjega štabnega vodnika:
Matej ZAVRŠNIK, 1976

Številka: 811-1/2023-15
Datum: 15. 5. 2023

Generalmajor
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK GENERALŠTABA SV

6421.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV
670. LOGISTIČNEGA POLKA

I. v čin desetnika:

Andrej BREZNIK, 1979
Sandi BRUMEN, 1982
Marko NEŠIĆ, 1982

II. v čin poddesetnika:

Lea PUSTOVRH, 1996
Andrej SOJČ, 1989

Številka: 811-4/2023-15
Datum: 14. 3. 2023

Podpolkovnik
Andrej SKODIČ
POVELJNIK POLKA

6422.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV
20. PEHOTNEGA POLKA

v čin poddesetnika:
Dejan TOMOVSKI, 1991
Ana ZDOVC, 1998

Številka: 811-4/2023-17
Datum: 14. 3. 2023

Podpolkovnik
Andrej KRIVEC
POVELJNIK POLKA

6423.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV
RODOVSKEGA BATALJONA
72. BRIGADE

I. v čin desetnika:

Dražen BEDNJIČKI, 1985
Alen HORVAT, 1990
Milan KRAJNC, 1981
Denis POPUŠEK, 1988
Dejan PUSOVNIK, 1987

II. v čin poddesetnika:

Maja KOVŠE, 1989
Aleš OPREŠNIK, 1978
Andrej ŠTABA, 1996

Številka: 811-4/2023-16
Datum: 14. 3. 2023

Podpolkovnik
Matija SKRBINEK
POVELJNIK BATALJONA

6424.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV
132. GORSKEGA POLKA

v čin poddesetnika:
Michel JERIHA SKOČIR, 1998
Peter PIBERNIK, 1993
Davorin ŠTER, 1984

Številka: 811-4/2023-19
Datum: 15. 3. 2023

Podpolkovnik
Tomaž ŽBOGAR
POVELJNIK 132. GORP

6425.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKA CENTRA
ZA ZDRUŽENO USPOSABLJANJE

v čin desetnika:

Dušan FORŠEK, 1983

Številka: 811-4/2023-25
Datum: 21. 3. 2023

Polkovnik
Boško HAUPT
POVELJNIK CENTRA

6426.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV
PROSTOVOLJNE REZERVNE
SESTAVE 20. PEHOTNEGA POLKA

I. v čin desetnika:
Severin TANŠEK, 1976

II. v čin poddesetnika:
Dejan MUHIĆ, 1991
Luigi NINOVSKI, 1985

Številka: 811-4/2023-26
Datum: 21. 3. 2023

**Podpolkovnik
Andrej KRIVEC
POVELJNIK POLKA**

6427.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

**UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV
RODOVSKEGA BATALJONA
I. BRIGADE**

I. v čin nadesetnika:
Miha KOSEC, 1981

II. v čin desetnika:
Borut KRALJ, 1979

III. v čin poddesetnika:
Matjaž PREMEC, 1990

**Številka: 811-4/2023-23
Datum: 27. 3. 2023**

**Podpolkovnik
Dragan MARIĆ
POVELJNIK BATALJONA**

6428.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

**UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKA I. BRIGADE**

v čin poddesetnika:
Peter KRISTAN, 1978

**Številka: 811-4/2023-24
Datum: 27. 3. 2023**

**Brigadir
Boštjan MOČNIK
POVELJNIK BRIGADE**

6429.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

**UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV
74. PEHOTNEGA POLKA**

I. v čin nadesetnika:
Gašper JUVAN, 1985

II. v čin desetnika:
Rok ERNECL, 1996
Nejc KOZEL, 1991
Uroš MASTNAK, 1992

III. v čin poddesetnika:
Nikola FIJAVŽ, 1991
Marina FLETEN, 1993
Sebastjan KRALJ, 1993
Katja KREMZER, 1997
Žan OGRAJENŠEK, 1994
Tadeja PERKO, 1987
Sabina PISANEC, 1978
Rok RAKUŠA, 1996
Boris ZAJŠEK, 1990

**Številka: 811-4/2023-21
Datum: 30. 3. 2023**

**Podpolkovnik
Gorazd SAGADIN
POVELJNIK POLKA**

6430.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza 74. PEHP št. 094-3/2013-169 z dne 15. 1. 2014 z dopolnilom izdajam

**UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
74. PEHOTNEGA POLKA**

**I. BRONASTO MEDALJO
74. PEHP**

prejmejo:
Marija KERČMAR, 1976
Matjaž KISILAK, 1993
Jani KRAJNC, 1988
Rok RAKUŠA, 1996
Marko VIDEČ, 1981

**II. POHVALO POVELJNIKA
74. PEHP**

prejmejo:
Tilen BRANCELJ, 2000
Matej HOJSKI, 1989
Ksenija LAH, 1982
Dejan SIMONIČ
Denis VINKO, 1994
Jasmina VOČANEC, 1994
Nejc ŽLEBNIK, 1995

**III. ZAHVALO POVELJNIKA
74. PEHP**

prejmejo:
Tadej BOGATIN, 1978
Milan FEMIČ, 1978
Tomaž GERM, 1986
Danijel KREJAN, 1974
Matej PAL, 1992
Darko POČIVALŠEK, 1978
Igor SLANA, 1972
Aleš ŠOŠTERIČ, 1982

**Številka: 094-4/2023-37
Datum: 30. 3. 2023**

**Podpolkovnik
Gorazd SAGADIN
POVELJNIK**

UKRAJINA LAHKO RAČUNA NA POMOČ PRI POVOJNI OBNOVI

BESEDILO SSK, FOTO Nika Vrhovnik

Minister za obrambo Marjan Šarec se je 15. in 16. junija v Bruslju udeležil srečanja obrambnih ministrov Nata. Ti so razpravljali o nadaljnji podpori Ukrajini, krepitvi zavezniške odvrtačne in obrambne države ter o ravni obrambnih izdatkov.

Ministri so soglasno potrdili nadaljnjo podporo Ukrajini ter razpravljali o dolgoročni podpori Ukrajini z razširitvijo in nadgradnjo celovitega paketa neuboje

pomoči v dolgoročni mehanizem, v katerega bo tudi Slovenija namenila milijon evrov za projekt dobave opreme za razminiranje. V Bruslju je potekalo tudi srečanje kontaktne skupine za podporo obrambi Ukrajine, na katerem so ministri razpravljali o nadaljnji vojaški in drugi podpori. Slovenija že od začetka vojne Ukrajini zagotavlja humanitarno, materialno in vojaško pomoč. Ukrajina pa lahko računa na našo podporo tudi pri povojni obnovi, saj imamo bogate izkušnje z razminiranjem in medicinsko rehabilitacijo, je poudaril Šarec. Drugi dan so ministri razpravljali tudi o novi zavezi o obrambnih izdatkih, pri čemer je razprava nakazala, da bo sedanji cilj dva odstotka bruto domačega proizvoda minimalno izhodišče, in ne več zgornja meja. To naj bi julija potrjevali na Natovem vrhu v Vilni.

DRUGO SREČANJE POSVETOVALNEGA FORUMA

BESEDILO IN FOTO Sektor za energetske učinkovitost in zeleni prehod

V okviru predsedovanja Švedske Svetu Evropske unije je bilo od 7. do 9. junija v Stockholmu organizirano drugo visoko srečanje ministrstev za obrambo in energetiko v okviru Posvetovalnega foruma za trajnostno energijo v obrambnem in varnostnem sektorju, ki je bilo ustanovljeno na pobudo Evropske komisije. Udeležili so se ga tudi zaposleni v Sektorju za energetske učinkovitost in zeleni prehod Ministrstva za obrambo.

Forum predstavlja platformo za aktivno sodelovanje pri izmenjavi idej in praks glede trajnostnih pristopov ravnanja z energijo na obrambnem področju. Srečanja so se poleg slovenskih predstavnikov udeležili še številni akterji z različnih strokovnih področij, ki imajo vpliv na ravnanje z okoljem, financiranje, snovanje politik in obrambno industrijo. Izpostavljene teme dogodka so bile ogljična nevtralnost, vplivi podnebnih sprememb na obrambno kritično infrastrukturo, shranjevanje energije, mobilnost in transport, obvladovanje dobavnih verig, izpostavljanje tveganj, dilem in izzivov, predstavili pa so tudi primere dobrih praks.

IZ NAŠIH ENOT

VAJA ZVEZDA TRIGLAVA LETOS V NAJŠTEVILČNEJŠI IZVEDBI

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

Mednarodna vojaška vaja gorskega bojevanja Zvezda Triglava se je začela z vojaškim procesom odločanja 15. maja, bila uradno odprta 20. maja in se je končala 2. junija. Vadbeni mednarodni gorski bataljon so tokrat sestavljali vojaški gorniki, izvidniki in pripadniki specialnih sil iz osmih držav, in sicer Slovenije, Albanije, Češke, Italije, Madžarske, Nemčije, Severne Makedonije in Združenih držav Amerike. Skupaj so urili bojne postopke in utrjevali vojaške gorniške veščine ter vajo sklenili z dvostransko taktično vajo na širšem območju Zelenice, Begunjsčice, Stola in Javorniškega Rovta. Organizatorji in glavni izvajalci ene izmed letošnjih osrednjih vaj Slovenske vojske so bili pripadniki 132. gorskega polka.

Osmo mednarodno vojaško vajo Zvezda Triglava je bila letos del dveh povezanih večjih Natovih vaj Defender Europe in Immediate Response. Vodja vaje in poveljnik 132. gorskega polka podpolkovnik Tomaž Žbogar je pojasnil, da ta vaja po navadi poteka septembra, letos pa so jo organizirali maja, saj je bila del dveh največjih vaj Nata na območju Evrope. »Vajo Zvezda Triglava, ki poteka na bataljonski ravni, nam je uspelo vključiti v vaji, ki potekata na brigadni oziroma divizijski ravni, tako da je celotna slika povezana – od najvišjih struktur do vojaka posameznika,« je spremembo termina pojasnil podpolkovnik in dodal, da je letošnja izvedba tudi najštevilčnejša do zdaj, saj na njej sodeluje okoli 760 pripadnikov oboroženih sil. »Poleg 200 pripadnikov Slovenske vojske na vaji sodelujejo še pripadniki oboroženih sil Združenih držav Amerike, Nemčije, Češke, Italije, Madžarske, Severne Makedonije in Albanije.« Pripadniki oboroženih sil se usposablajo postopoma, od urjenja individualnih veščin, s poudarkom

▶ **Taktiko na bojišču je prikazal slovensko-italijanski vod.**

na bojevanju v gorah, do usposabljanja na oddelčni, vodni in četni ravni, vse do bataljonske ravni. Gorski bataljon je mednarodne sestave, prav tako tudi inštruktorji prihajajo iz različnih držav. »Namen vaje je izboljšati povezljivost in deliti izkušnje. Interoperabilnost znotraj Nata je pomembna, saj govorimo različne jezike in imamo različne postopke, ki jih moramo poenotiti, da smo skupaj še močnejši in enotnejši,« je poudaril podpolkovnik in izpostavil, da bodo na vaji vsi pridobili koristno novo znanje. Pri izvedbi so poleg 132. gorskega bataljona sodelovali tudi pripadniki drugih enot 1. brigade, letalske posadke 15. polka vojaškega letalstva in Logistična brigada, Natov center odličnosti za gorsko bojevanje pa je omogočal strokovno pomoč glede doktrinarne uporabe enot za gorsko bojevanje.

URILI DELOVANJE V GORSKEM SVETU

Po začetnem vojaškem procesu odločanja je bil izdan bataljonski ukaz za delovanje, ki je 21. maja vaji dal zeleno luč. Četa Nacionalne garde Kolorada je na Osrednjem vadišču Slovenske vojske Poček izvedla taktične vaje z bojnim streljanjem ravni oddelka in voda, na različnih lokacijah v okolici Bohinjske Bele pa so se začeli usposabljeni iz individualnih vojaških gorniških veščin in bojnih postopkov ter opravljati druge dejavnosti gorskega bojevanja. Drugi del vaje se je sklenil na dvostranski bataljonski taktični vaji na širšem območju Zelenice, Begunjsčice, Stola in Javorniškega Rovta. »Na zaključni vaji na širšem območju Karavank bodo morali vojaki prikazati zmožnost 72-urnega delovanja in biti ob tem samozadostni v skupni izvedbi naloge, ki so jo dobili

■ **Poškodovanega vojaka so v helikopter dvignili z vitlom.**

■ **Eden izmed načinov premikanja v gorskem svetu je spuščanje ob vrvi.**

z ukazi,« je vrhunec vaje opisal podpolkovnik Žbogar in dodal, da bo vaja potekala zunaj vojaških vadišč, na civilnem območju, ki ni dobro poznano niti pripadnikom Slovenske vojske.

VAJO SO SI OGLEDALI VISOKI VOJAŠKI PREDSTAVNIKI

Različne delovne točke so v okolici Bohinjske Bele 25. maja predstavili tudi visokim vojaškim predstavnikom vseh sodelujočih držav. Po uvodnem sprejemu so si najprej ogledali nastanitve vojakov v Vojašnici Boštjana Kekca na Bohinjski Beli in ob maketi dobili vpogled na teren ter območje, na katerem je potekala vaja. V nadaljevanju so si na strelišču Mačkovec ogledali prikaz delovanja večnacionalnega voda, pri čemer so taktike na bojišču skupaj izvajali slovenski in

italijanski pripadniki oboroženih sil. Poročnika Pem iz 132. gorskega polka in Francesco, pripadnik italijanskih oboroženih sil, sta pojasnila, da je pri skupnem delovanju pomembno poenotiti standarde ter postopke. Na drugi točki je bila čez reko Savo Bohinjko speljana vrvna žičnica, po kateri so prisotni najprej spremljali premik oddelka pripadnikov specialnih enot albanskih oboroženih sil, sledil je še spust nosil UT2000, na katerih je ameriški vojak simuliral ranjenca, ob njem je bil tudi bojiščni reševalec. Pri tem so sodelovali ameriški in slovenski inštruktorji. »Na tej točki se sicer usposablajo vsi pripadniki oboroženih sil, vsak dan vsaj dva voda, ki najprej izvedeta postopke brez opreme, nato pa še z bojno opremo. Ker imamo vojske različne postopke, smo jih že pred začetkom usposabljanj inštruktorji

poenotili, zato ni bilo težav,« je pojasnil nadporočnik Lenart Podbrežnik iz 132. gorskega polka. Na tretji delovni točki na Mačkovcu je potekala helikopterska evakuacija poškodovanega vojaka, pri čemer je helikopter najprej pristal, v drugem primeru pa so nosila dvignili v helikopter z vitlom. Sledil je še prikaz različnih načinov premikanja v visokogorju na plezališču Iglica. Štabni vodnik Matej Habjanič je pojasnil, da so pripravili vrvno ograjo, po kateri si vojaki pomagajo s samovarovalnim kompletom. Čez brezno so napeli vrvno žičnico, vojaki pa so se s pečine še spuščali ob vrvi. Ob vznožju plezališča smo ujeli majorja Benamina Gerickeja, poveljnika 2. čete 121. gorskega bataljona nemških oboroženih sil, ki je povedal, da imajo v Sloveniji odlične razmere za trening. »Moji vojaki so zelo zadovoljni. Izziv je bil sprva le komunikacija, saj smo morali ne glede na čin izboljšati angleščino, da smo lahko dobro sodelovali. Smo pripadniki enote, katere del je sodelovanje v gorskih operacijah in tudi na arktičnem območju, zato velikokrat sodelujemo z drugimi Natovimi vojskami. Menim, da imamo gorniki dobro raven znanja in lahko skupaj še izboljšamo skupno delovanje v zavezništvu,« je pojasnil nemški častnik. Polkovnica Alyssa Aarhus, pripadnica Nacionalne garde Kolorada iz Združenih držav Amerike, za katero je to drugo usposabljanje v Sloveniji, pa je poudarila, da je vaja zelo uspešna ter da sta zmožnosti komuniciranja in skupnega delovanja vojaških gornikov na visoki ravni.

PODČASTNIK USPEŠNO KONČAL IZVIDNIŠKI TEČAJ V ZDA

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO osebni arhiv Tina Žurana

Višji vodnik Tin Žuran, pripadnik izvidniškega voda 74. pehotnega polka, se je nedavno udeležil štiritedskega tečaja Scout Leader Course za poveljnike izvidniških vodov v Fort Benningu v Združenih državah Amerike. Prvi teden tečaja je bil namenjen načrtovanju in pripravi izvidniških operacij, nadaljnji trije tedni pa so obsegali zahtevno terensko usposabljanje z uporabo izvidniških oklepnih vozil, oborožitve in opazovalnih sistemov. Pridobljeno znanje bo višji vodnik v prihodnosti vključeval v delovanje svojega izvidniškega voda in ga uporabil tudi kot inštruktor na specialističnem usposabljanju za izvidnike, ki se v organizaciji 74. pehotnega polka začne septembra.

Višji vodnik Tin Žuran je pripadnik Slovenske vojske od leta 2010 in že 11 let deluje v izvidniškem vodu 74. pehotnega polka 72. brigade Slovenske vojske. Je odličen ostrostrelec, ki je na ostrostrelskem tekmovanju European Best Sniper Competition v Nemčiji lani v konkurenci 17 držav s kolegom iz ostrostrelskega oddelka zasedel peto mesto. Letos je izkoristil priložnost, da izboljša svoje izvidniške veščine z udeležbo na tečaju ameriških oboroženih sil Scout Leader Course v Fort Benningu v zvezni državi Georgija. »Gre za tečaj, ki je namenjen predvsem poveljnikom izvidniških vodov in vodnim podčastnikom. Moji sošolci so bili večinoma nadporočniki ali poročniki, ki so končali osnovno usposabljanje za častnike in so pred dolžnostjo v izvidniških enotah morali opraviti še ta tečaj, da so spoznali osnove izvidništva,« je pojasnil višji vodnik.

TEDEN DNI TEORIJE, TRIJE TEDNI TERENA

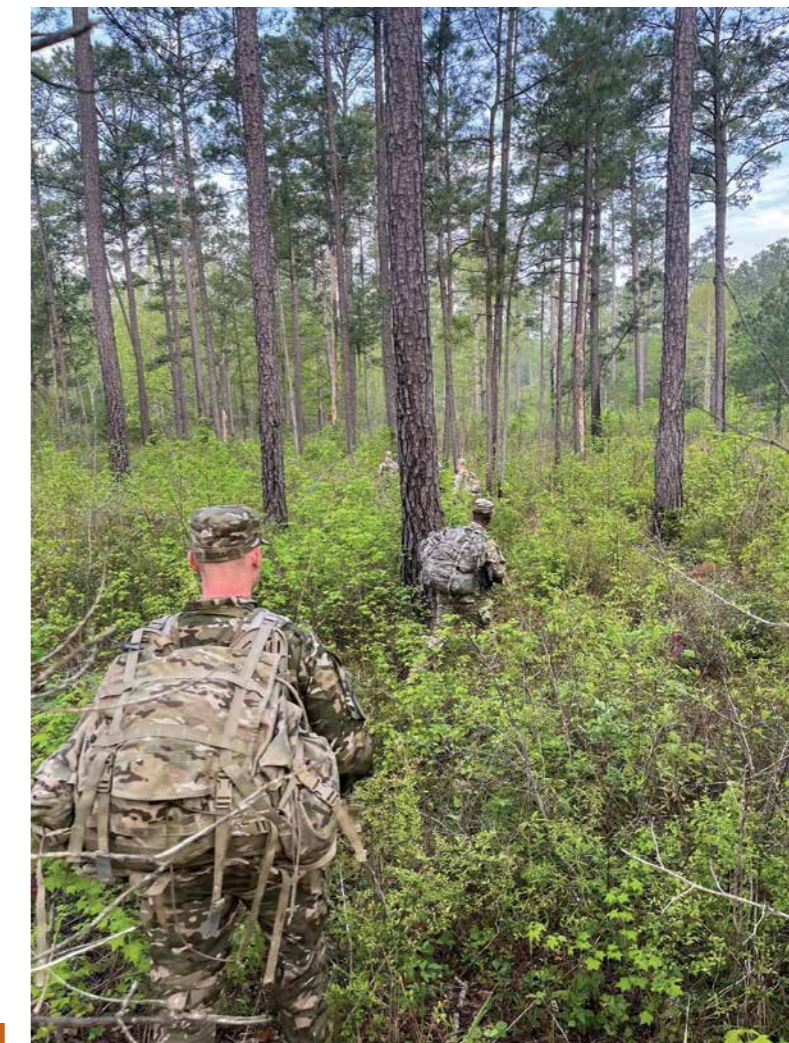
Tečaj se je začel 27. marca in se končal 22. aprila. »Prvi teden smo preživeli v učilnici ter spoznavali teorijo in procese vodenja izvidniških enot, pridobivanja obveščevalnih podatkov, načrtovanja ter priprave na delovanje. Naslednji trije tedni so potekali na terenu z različnimi vozili. Prvi teden smo uporabljali lahka izvidniška oklepna vozila Bradley, se urili v orientaciji po gozdovih in močvirjih ter načrtovali nočne navigacije. Pogosto smo bili mokri, veliko je bilo tudi strupenih kač. Drugi teden smo uporabljali hummerje, kar mi je bilo bolj domače. Uporabljali smo tudi napredne opazovalne sisteme in različne naprave s termokamerami. Načrtovali smo naloge oziroma delovali po scenariju, po katerem smo morali izslediti sovražnika, ob tem pa vključevati minometni ogenj ter zračno in drugo podporo. V zadnjem tednu smo v petih dneh spali samo uro na dan. Vsak izmed posadke in vsak kandidat je imel določeno vlogo. Jaz sem bil poveljnik sekcije in sem načrtoval osem kilometrov dolgo pot skozi močvirje pod tesno časovnico. Pri tem smo prišli na nevarno območje, na katerem sta bila protizračna obramba sovražnika in sovražnikovo

vozilo z izkrncnim delom posadke, ki ju je bilo treba uničiti. V boju smo imeli ranjence, ki smo jih evakuirali,« je opisal višji vodnik Tin Žuran. Tečaja se je udeležilo 60 kandidatov. Z izjemo višjega vodnika so bili vsi drugi udeleženci pripadniki oboroženih sil Združenih držav Amerike. »Kot tujec nisem imel nobenih prednosti, merila so bila za vse enaka, izdaje povelj so bile v angleščini in vse je potekalo na visoki ravni. Sprejeli so me z zanimanjem, spraševali so me o Sloveniji, saj jih veliko še ni slišalo za našo državo. Sicer pa je tečaj potekal na profesionalni ravni, zato ni priporočeno navezovati tesnejših stikov zaradi posebnosti izvidniškega dela,« je še pojasnil podčastnik. Dodal je, da je njihov delovni teden trajal od ponedeljka do sobote, v izogib vročini in vlagi pa so bili na terenu predvsem zvečer ter ponoči.

NOVO ZNANJE BO UPORABIL TUDI KOT INŠTRUKTOR

»Za uspešno opravljen tečaj je bilo treba pripraviti ukaz po prvem tednu ter pridobiti pozitivno oceno iz terenskega usposabljanja. Popravnih izpitov ni bilo, zato je bilo nekaj osipa, kar polovici podčastnikov ni uspelo,« je izpostavil sogovornik. O pridobljenem znanju je povedal, da je razširil predvsem poznavanje taktik, ki jih uporabljajo v drugi državi, in znanje o nekaterih taktičnih postopkih ter delovanju, ki se razlikuje od slovenskega. Izvidniška taktika v ameriških oboroženih silah je bolj usmerjena v opazovanje in napad, naša pa v opazovanje in izmik. Uporabljajo tudi najnaprednejše optične sisteme, sisteme GPS in radijske postaje. »Celotna izvedba operacij je na višji ravni – ne po kakovosti, temveč predvsem po številu vojakov in opreme ter vključnosti dodatne podpore. V naše delovanje smo morali vključiti tudi brezpilotna letala, minometno podporo, satelitske posnetke in drugo,« je še izpostavil višji

vodnik ter dodal, da že načrtuje vpeljavo nekaterih sprememb v delovanje svojega voda. Na tečaju s fizično zahtevnostjo terenskega usposabljanja ni imel težav, saj je prišel dobro pripravljen, psihično pa je bilo naporno predvsem zaradi odsotnosti od družine in veliko umskega razmišljanja, med drugim tudi učenja kratic in izrazov, ki so značilni za ameriško vojaško okolje. Čeprav je bil med tečajniki najnižji po činu, se je v vseh preizkušnjah odlično izkazal in dokazal, da lahko deluje tudi na višji ravni zahtevnosti. Po letu 2005 je Tin Žuran prvi pripadnik Slovenske vojske, ki je uspešno končal ta tečaj in prejel certifikat. »Ponosen sem nase, saj lahko rečem, da je bila to v moji vojaški karieri ena izmed najzahtevnejših preizkušenj, predvsem pisanje ukaza za delovanje po prvem tednu,« je še pojasnil podčastnik, ki na specialističnih usposabljanjih za izvidnike deluje tudi kot inštruktor. Medtem ko bo 10. pehotni polk vzpostavljajal izvidniški bojni bataljon, bo 74. pehotni polk v prihodnosti osrednja pehotna zmogljivost Slovenske vojske, zaradi česar se tudi kadrovsko popolnjuje, zadolžuje pa tudi nova vozila in opremo. Da bi popolnili izvidniški vod, bo septembra organizirano specialistično usposabljanje za izvidnike, na katerega so vabljeni vsi pripadniki Slovenske vojske. »Z novimi vozili in oborožitvijo bomo morali spremeniti tudi taktiko, zato verjamem, da mi bodo izkušnje in znanje s tečaja koristili pri uvajanju novosti,« je pogovor sklenil višji vodnik Tin Žuran.

Urili so se v orientaciji po gozdovih in močvirjih ter načrtovali nočne navigacije. ➤

S PREČRPAVANJEM POMAGALI NA POPLAVLJENEM OBMOČJU ITALIJE

BESEDILO Jerneja Grmadnik

FOTO Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje

Slovenska enota za prečrpavanje velikih količin vode je v Italiji od 22. maja do 2. junija prečrpala več kot 370.000 kubičnih metrov vode in tako bistveno pripomogla k omilitvi posledic katastrofalnih poplav na območju dežele Emilija - Romanja. V prvi mednarodni intervenciji po certifikaciji enote leta 2021 sta se izmenjali dve ekipi, skupno pa je v njej sodelovalo 64 pripadnikov Civilne zaščite. O razmerah in delu smo se pogovarjali z vodjem prve skupine Borutom Horvatom iz Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje.

◀ **Po desetih dneh intervencije so prečrpali za približno 148 olimpijskih bazenov vode.**

Močno deževje je sredi maja v italijanski deželi Emilija - Romanja povzročilo obsežne poplave in plazove, v katerih je življenje izgubilo več ljudi, številni so ostali brez doma, močno prizadete pa so bile kmetijske površine. Na zaprosilo Italije za pomoč čez mehanizem civilne zaščite Evropske unije se je odzvala tudi Slovenija z enoto za prečrpavanje velikih količin vode. V 24 urah po zaprosilu se je

◀ **Tlačna črpalka ima zmogljivost prečrpavanja 900 kubičnih metrov vode na uro.**

proti Raveni že odpravila prva skupina, sestavljena iz pripadnikov regijskih enot za prečrpavanje vode iz Nove Gorice in Celja pod vodstvom Boruta Horvata iz Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje. Po tednu dni jih je zamenjala enota pripadnikov iz Kranja, Brežic in Murske Sobote pod vodstvom Primoža Senčarja. Borut Horvat je pojasnil, da ima Slovenija poleg enote za iskanje

in reševanje v jamah od oktobra 2021 mednarodno certificirano še enoto za prečrpavanje velikih količin vode, za katero pa je bila intervencija v Italiji prva mednarodna misija. Enota se ob hitri intervenciji popolnjuje iz sedmih enot, ki sicer delujejo na regijski ravni, vse pa so sestavljene iz primerljivo usposobljenih in opremljenih pripadnikov, ki imajo opravljene domače ter mednarodne tečaje in primerno opremo. »Naše delovišče je bilo v okolici Ravene, kjer je bregove prestopilo dvajset rek, zaznanih je bilo 300 plazov, 700 cest je bilo neprevoznih in več kot 20.000 ljudi je ostalo brez strehe nad glavo. Umrlo je 15 ljudi, kar dokazuje razsežnost te naravne nesreče,« je razmere opisal vodja prve skupine in pojasnil, da so reševali predvsem kmetijske površine. »Ravena ima samo štiri metre nadmorske višine in leži deset kilometrov od morja, zato voda zaradi nizkega padca ni odtekala. Zaradi plimovanja morja imajo vzpostavljene mreže zapornic, ki pa so bile ustavljene zaradi pritiska vode, in tudi zato je voda zastajala. Jasne meje med morjem in poplavljenim zemljiščem ni bilo, saj je bila voda povsod. Škoda je ogromna, poplavilo je namreč zelo pomembne kmetijske površine. Več kot sedemdeset odstotkov pridelkov, ki jih zaužijemo v Evropi, pridobivamo s tega območja.«

DELALI 24 UR NA DAN V TREH IZMENAH

Intervencijo je vodila italijanska civilna zaščita v sodelovanju z regijsko agencijo za upravljanje voda. »Delovišča nam je določila prizadeta država glede na svojo analizo. Civilna zaščita v Italiji je ena izmed najbolj usposobljenih in pripravljenih civilnih zaščit v Evropi za odzivanje na nesreče. Veliko dela je bilo že narejenega ob našem prihodu, saj so nam uredili prekope oziroma nekakšen bazen, v katerega se je stekala voda in iz katerega smo nato črpali vodo v kanal ter tako pospeševali odtekanje v morje. Naša misija ni bila namenjena neposredno reševanju življenj, temveč smo ustvarjali pogoje za življenje in reševali premoženje,« je opisal Horvat. Poudaril je še, da so bili deležni odlične podpore države gostiteljice, ki je zagotavljala prenočišča, hrano, tuše, sanitarije in druge formalnosti,

Enota je pomagala prečrpavati vodo s kmetijskih površin.

da so se lahko posvetili samo delu: »Naša enota je sicer samozadostna za sedem dni, imamo šotore, prehrano in gorivo, vendar je Italija v vlogi države gostiteljice poskrbela za odlično podporo. Prenočevali smo v Imoli, prehrano pa so nam zagotavljali Rdeči križ Italije in prostovoljci.«

Že v prvih dneh so prečrpali 205.000 kubicov vode. Črpalki sta delovala 24 ur na dan, delali so v treh izmenah. »Na delovišču smo sodelovali s pripadniki slovaške civilne zaščite ter se dopolnjevali v nalogah in podpori. Lahko rečem, da je bilo sodelovanje zares odlično, kar odraža solidarni duh Evropske unije,« je izpostavil sogovornik. Vsak dan so s posebnim grabežem odstranjevali drevesna debla in druge naplavine, ki bi lahko

preprečevali učinkovito črpanje. »Vzpostavitev črpalk je precej zahtevna, nato pa smo predvsem skrbeli, da sta delali učinkovito, spremljali smo razmere na terenu in pomagali pri drugem delu,« je pojasnil Horvat. Na deloviščih so pomagali z dvema tlačnima črpalkama z zmogljivostjo prečrpavanja 900 kubičnih metrov vode na uro, katerih odlika je, da lahko črpata na več kot tridesetih metrih višinske razlike. To jim je koristilo, saj so imeli drugi črpalke z omejitvami desetih metrov. »Ta intervencija je pokazala pravilnost odločitve za nakup te vrste črpalke, ne le za pomoč v tujini, temveč tudi za domače intervencije. Tudi geološki profil Slovenije ni samo raven,« je poudaril Horvat. V njegovi skupini je bilo skupno 32 ljudi, izmed teh

ŠTEVILKE INTERVENCIJE

64
pripadnikov
Civilne zaščite

370.000 m³
prečrpane vode
v 11 dneh

30 m³
naplavin na dan

2
črpalke
z zmogljivostjo
900 m³ na uro

4
sodelujoče enote:
Slovenija, Slovaška,
Belgija in Francija

18 reševalcev, drugi pa so bili pripadniki podpornih enot, in sicer vodstva, logistične enote, enote za zveze ter informacijsko in komunikacijsko podporo ter zdravstvene enote. Ob tem je še pojasnil, da so se za postavitev baze, iz katere je potekala koordinacija, odločili v razdalji okoli 50 kilometrov od delovišča, saj so bile tam poplave najhujše, kar bi lahko povzročilo zdravstvene težave ljudi: »V zdravstveni enoti so nas opozorili, da lahko stoječe vode pomenijo tveganje za bakterijske okužbe, poleg tega je bilo veliko živali, ki so bile pregnane iz svojih domovanj, na primer plazilcev, kač, krtov in predvsem nutrij. Največja težava, predvsem zvečer in ponoči, pa so bili roji komarjev, kar je zahtevalo dodatno zaščitno opremo,« je o izzivih povedal sogovornik. Kljub vsemu so se domov vrnili brez poškodb ali zdravstvenih težav, kar pripisuje tudi preventivnim ukrepom. Z začetkom sončnega vremena je bistveno pomagala tudi narava in pospešila izhlapevanje vode, zato je vodja prve skupine vidno boljše razmere po tednu dni opisal tako: »Ob prihodu smo uporabljali opremo za reševanje iz vode, tako visok je bil vodostaj, po nekaj dneh pa smo na isti površini že lahko parkirali avtomobile.« Poleg slovenske ekipe so bile na terenu tudi ekipe Slovačkov, Francozov in Belgijcev.

NJIHOVA POMOČ DOŽIVELA DOBER ODZIV

O prvi mednarodni intervenciji enote za prečrpavanje velikih količin vode je Borut Horvat povedal, da je bila to izkušnja, ki zagotovo krepi in zvišuje pripravljenost na odzive. Operativno delovanje je omogočilo pridobivanje dragocenih izkušenj, ki jih bodo na prihodnjih misijah še bolje uporabili. Horvat je ob tem pojasnil, da je delo v mednarodnem okolju drugačno in zahtevnejše kot doma ter ni primerljivo niti z vajami ali usposabljanji, saj je šlo za pravo misijo. »Dokazali smo visoko raven usposobljenosti,« je poudaril sogovornik. Tudi lokalna in regijska skupnost sta se dobro odzvali na njihovo pomoč. Ob ogledu prizadetega območja jih je obiskal tudi italijanski in evropski politični vrh, vključno s predsednikom države Sergiem Mattarellom in predsednico Evropske komisije Ursulo von der Leyen.

Robertu Glavašu od 22. do 26. maja udeležil festivala vojaških orkestror, izvedenega na Wörthersee Stadionu v Celovcu. Na festivalu, ki je imel tudi dobrodelno noto, je sodelovalo osem avstrijskih vojaških orkestror ter štiri tuji orkestri, in sicer Fanfara del 3° Reggimento Carabinieri Lombardia iz Italije, Vojaški orkester Črne gore, Royal Guard Military Band iz Omana in Orkester Slovenske vojske. Sodelovali so še mladinski in mešani pevski zbori ter posebni gostje, priljubljeni solisti Melissa Naschenweng, Chris Steger in tenorist Andreas Schager. Prireditev sta povezovala Sonja Kleindienst in Marco Ventre. Gostitelji festivala so bili zvezna ministrica za obrambo Klaudiva Tanner, koroški guverner Peter Kaiser in predsednica Licht ins Dunkel Ines Stilling. Prireditev si je po ocenah organizatorjev ogledalo 12.000 obiskovalcev,

posnetek pa je dosegel še veliko širše občinstvo, saj je bil predvajan na avstrijski televiziji ORF2. Po zelo uspešnem koncertu ob dnevu Slovenske vojske v Stožicah je Big band Orkestra Slovenske vojske z novim programom 7. junija nastopil na odprtju festivala Junij v Ljubljani na Kongresnem trgu. Gostji na koncertu sta bili Jana Šušteršič in Neisha, kot solisti pa so se predstavili tudi glasbeniki iz orkestra – Gašper Kržmanc, Aleš Ogrin, Jaka Janežič in Rudolf Strnad, ki je vodil zasedbo. Številni poslušalci so uživali v izvrstnih izvedbah znanih skladb, kot so Fragile, A Natural Woman, Lajf je tvoj, A Few Good Men, Sir Duke, Addicted to Love, Planet za zadet, Valerie, Celebration. Prijeten poletni večer in sproščeno vzdušje ob odlični glasbi sta bila več kot primeren uvod v že tradicionalen festival, na katerem bo do konca junija izvedenih več kot štirideset dogodkov in na katerem je vojaški big band sodeloval že tretjič. Z različnimi manjšimi zasedbami orkester junija sodeluje na kulturnih prireditvah in sprejemih v počastitev dne državnosti na slovenskih veleposlaništvih na Dunaju, v Bruslju, Berlinu, Madridu ter Švici in tako prispeva k ugledu države ter vojske in k uspešnim izvedbam praznovanj. Tudi druga polovica leta bo zanimiva. Big band se bo z Neisho 20. oktobra predstavil v Cankarjevem domu in se odpravil na koncertno turnejo Oto Pestner in New Swing Quartet – 55 let. Koncertni orkester pa bo teden dni pozneje v isti dvorani gostil legendarnega skladatelja in dirigenta Johana de Meija ter solista violončelista Yukija Ita.

FOTO Martin Eiper

▶ **Odprtje festivala Junij v Ljubljani s solistko Jano Šušteršič**

▶ **V Avstriji so nastopili štiri tuji vojaški orkestri.**

Od januarja do konca junija je Orkester Slovenske vojske z eno izmed svojih zasedb sodeloval na skupno 118 dogodkih. V živo ter na televizijskih ekranih in družbenih omrežjih se je dotaknil na tisoče zvestih in naključnih poslušalcev. Maja se je orkester udeležil festivala vojaških orkestror v Avstriji, junija pa je big band odprl festival Junij v Ljubljani skupaj s solistka Neisho in Jano Šušteršič.

Orkester Slovenske vojske se je na vabilo avstrijskega namestnika načelnika obrambnega štaba generalmajorja Rudolfa Striedingerja načelniku Generalštaba Slovenske vojske generalmajorju

ODMEVNI NASTOPI ORKESTRA SLOVENSKE VOJSKE

BESEDILO vojaška uslužbenka XIII. razreda Maša Bertok Duh
FOTO Bruno Toič

INŠPEKTORJI VOJAŠKIH ORKESTROV O PRIDOBIVANJU KADRA

BESEDILO vojaška uslužbenka XIII. razreda Maša Bertok Duh

VKopenhagnu je v organizaciji direktorja orkestra Danske kraljeve garde Erica Enströma in njegove ekipe v Kasteletu, eni najbolje ohranjenih utrd v Skandinaviji, potekala 18. mednarodna konferenca inšpektorjev vojaških orkestror. Udeležili so se je inšpektorji vojaških orkestror iz Avstrije, Belgije, Češke, Danske, Finske, Kanade, Latvije, Nemčije, Nizozemske, Švedske in Švice ter skladatelj Jacob Kirkegaard in vojaška uslužbenka XIII. razreda Maša Bertok Duh, vodja produkcije v Orkestru Slovenske vojske.

Poleg poročil o trenutni organizaciji orkestror in njihovi umeščenosti v obrambne sisteme posameznih držav udeleženci sta bili glavni temi prispevkov in pogovorov, kako pridobiti naslednjo generacijo vojaških glasbenikov in angažirati dirigente. Nekatere države pri pridobivanju kadra nimajo težav, kar gre pripisati različnim dejavnikom, kot so splošna priljubljenost vojaških orkestror in tradicija, učinkovit sistem usmerjanja mladih v ustrezne programe izobraževanja, odlični pogoji za zaposlitev, odlične plače in številne druge ugodnosti, na primer napredovanja, zavarovanja, zaposljivost po koncu vojaške kariere in podobno. V državah, ki imajo težave pri pridobivanju mladih glasbenikov, zaradi velikega števila orkestror glasbenikov primanjkuje. Prav tako opažajo izrazit upad zanimanja za študij nekaterih glasbil, kot so na primer klarinet, oboa, fagot in niska trobila, ter za izbiro kariere vojaškega glasbenika. V vseh orkestrorih sodelujočih držav imajo v svojih vrstah tako pripadnice kot pripadnike, kar vsi razumejo kot pridobitev. Dirigenti, ki so pogosto tudi poveljniki, tradicionalno izhajajo iz vrst glasbenikov vojaških orkestror. Ta način pridobivanja dirigentskega kadra pogosto ne sledi več trendu ambicioznejših in odmevnejših projektov, med katerimi so med drugim festivali in koncerti na prostem ter gostovanja v tujini. Veliko sodelujočih držav to rešuje s sodelovanjem z gostujočimi dirigenti. Skupna ugotovitev je še, da so vojaški orkestri integralni del oboroženih sil ter pomemben del pri ohranjanju vojaške identitete in etosa. V zaostrenih varnostnih razmerah v Evropi in po svetu so se tega začeli zavedati tudi vlade in vojaški vrhovi. Vojaški orkestri so nepogrešljiva, mehkejša vez med vojsko in narodom, s svojim delovanjem pomembno prispevajo k ugledu države in vojske, vzbujajo občutek pripadnosti ter varnosti in dvigajo narodno zavest. Vloga orkestror je vse pogostejša tudi mednarodno sodelovanje in povezovanje. Večina orkestror podpirajo nadrejeni generali, ki vse pogostejše pričakujejo ambicioznejše in odmevnejše projekte, pri čemer pa se zavedajo, da so za to nujna tudi velika finančna vlaganja in zagotavljanje kadrov.

ŠPORTNI PLEZALCI NA SVETOVNEM VOJAŠKEM PRVENSTVU V KOPRU

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

V Koprju se je s slovesnim odprtjem 20. junija začelo drugo svetovno vojaško prvenstvo v športnem plezanju Mednarodnega sveta za vojaški šport (franc. Conseil International du Sport Militaire – CISM). Udeležilo se ga je 68 športnikov vojakov iz 12 držav, ki so tekmovali v treh disciplinah športnega plezanja – težavnosti, hitrosti in balvanih – v ženski in moški kategoriji. Slovenske barve je zastopalo osem slovenskih tekmovalcev.

Na novinarski konferenci pred začetkom prvenstva je poveljnik Športne enote Slovenske vojske podpolkovnik Jure Velepec, tudi vodja nacionalne delegacije Mednarodnega sveta za vojaški šport in vodja organizacijskega odbora tekmovanja, pojasnil, da je to druga izvedba tekmovanja, saj je športno plezanje v vojaških krogih mlad šport. Prvo svetovno prvenstvo je potekalo leta 2018 v Moskvi, v okviru Mednarodnega sveta za vojaški šport pa je športno plezanje umeščeno v zimski razpored vojaških iger. Podpolkovnik je napovedal nastop vseh vrhunskih plezalk in plezalcev,

JANJA GARNBRET

»Veseli me, da je tekma v Kopru.«

zaposlenih v Športni enoti Slovenske vojske, in sicer olimpijske prvakinje Janje Garnbret, Luke Potočarja, Mie Krامل, Katje Debevec, Anžeta Peharca, Vite Lukan in Mine Markovič, ter nastop pripadnika Slovenske vojske Igorja Primca, ki sicer ni profesionalni športnik, vendar se resno ukvarja s tem športom. Drugi plezalci prihajajo iz Belgije, Francije, Italije, Irana, Kazahstana, Švice, Uzbekistana, Severne Makedonije, Ukrajine, Nizozemske in Poljske. Izmed uspešnih držav v tem športu se tekmovanja niso udeležili Avstrijci in Nemci zaradi zgoščenega sporeda tekem za svetovni pokal, ki štejejo tudi kot kvalifikacije za olimpijske igre, in so jim zato dali prednost. Po besedah podpolkovnika Velepca je Slovenska vojska na tekmovanju zadolžena predvsem za logistiko, nastanitve, prevoze in protokolarni del, za tehnično izvedbo tekmovanja pa s svojimi strokovnjaki, sodniki, varovalci in postavljalci smeri skrbi Planinska zveza Slovenije. Vodja komisije za športno plezanje pri Planinski zvezi Slovenije in vodja izvedbe tekmovanja Tomo Česen je pojasnil, da je organizacija prvenstva velik izziv tudi zanje in hkrati dobra generalka za morebitno civilno svetovno prvenstvo v prihodnosti.

»Prvič organiziramo tekmovanje v vseh treh disciplinah športnega plezanja hkrati – balvanih, hitrosti in težavnosti. Prav za to tekmovanje se postavlja še ena balvanska stena,« je izpostavil. Poudaril je še, da je napovedana udeležba kljub odsotnosti Nemcev in Avstrijcev dobra, saj bodo med tekmovalci tudi nastopajoči na olimpijskih igrah in uspešni tekmovalci iz svetovnega pokala, bo pa slovenska ekipa daleč največji favorit za skupno zmago. Pri tej štejejo točke vseh treh disciplin, zato bo veliko slovenskih tekmovalcev nastopilo v vsaj dveh disciplinah.

ŠPORT IN VOJSKA IMATA PODOBNE VREDNOTE

Z nastopom Orkestra Slovenske vojske, slavnostnimi nagovori in postrojem tekmovalcev se je prvenstvo uradno začelo 20. junija v Taverni v Kopru. Prva je zbrane nagovorila podžupanja Kopra Jasna Softič, ki je poudarila, da se mesto ponaša z najsodobnejšo plezalno steno. Izpostavila je pomen poštenega ravnanja in prijateljstva, ki segata čez nacionalne meje, ter tekmovalcem zaželela prijetno bivanje v Kopru in uspešno tekmovanje. Major Jan Henrik Bäck, predstavnik Mednarodnega

Minister Šarec je izpostavil zmagovalno kombinacijo športnega in vojaškega duha.

Na tekmovanju je nastopilo 68 tekmovalcev iz 12 držav.

sveta za vojaški šport, je bil zadovoljen z organizacijo prvenstva v Sloveniji in je poudaril, da je danes mednarodno sodelovanje med tujimi vojskami pomembno pri zagotavljanju svetovnega miru. Šport ima v vojski dvojno vlogo, saj krepi medsebojno sodelovanje in tekmovalni duh. Izpostavil je, da je Slovenija s svojim prispevkom pomembna članica v družini Mednarodnega sveta za vojaški šport. Slavnostni govornik na odprtju prvenstva minister za obrambo Marjan Šarec je spomnil, da je Slovenija lani praznovala 30 let članstva v omenjeni organizaciji in v tem času osvojila številna odličja ter se uveljavila kot organizatorica. Nazadnje je Slovenska vojska organizirala svetovno prvenstvo v gorskem kolesarstvu v Kamniku leta 2018. »Dobra fizična pripravljenost je za pripadnike Slovenske vojske visoko ovrednotena med najpomembnejšimi kompetencami. V športu se spoprijemamo z različnimi profesionalnimi in drugimi izzivi, športna tekmovanja nas motivirajo, rezultati pa navdajajo s ponosom,« je poudaril. Izpostavil je, da so pogum, prijateljstvo in sodelovanje vrednote, ki manjkajo v današnji družbi. Tekmovalni duh krepi zmožnost premagovanja ovir in krepi vzdržljivost ter lahko pomaga na različnih področjih v življenju: »Te vrednote so tudi temeljne vrednote v vojski in prav vojaška prvenstva združujejo športni in vojaški duh, ki skupaj predstavljata zmagovalno kombinacijo. S trdim delom, vztrajnostjo in rezultati ste nam v motivacijo in krepitve zavedanje, da je vedno mogoče premagovati meje mogočega.« Tekmovalcem je zaželel veliko uspehov, upa pa, da jim bo prvenstvo v Kopru ostalo v lepem spominu. Med športniki smo ujeli tudi favoritinjo za zmago na balvanih Janjo Garnbret, s katero se je želel fotografirati marsikateri tuji plezalec ali mimoidoči. Plezalka je po dveh zmagah na tekmah svetovnega pokala v balvanih in težavnosti v Innsbrucku povedala, da se veseli nastopa na svojem prvem vojaškem svetovnem prvenstvu, pri čemer z veseljem pričakuje nastop v Kopru, bo pa to tudi dobra priprava za tekmovanje v svetovnem pokalu, ki bo prav tako potekalo v tem mestu. Več o tekmovanju, ki se je končalo 23. junija, in rezultatih pa v poletni številki revije.

SOUPORABA VOZIL – PRIHODNOST TRAJNOSTNE MOBILNOSTI

BESEDILO Ljubomir Vasilevski, Sektor za energetsko učinkovitost in zeleni preboj
FOTO Bruno Toič

Souporaba oziroma izposoja avtomobila je najem vozila, pri katerem se čas izposoje po navadi meri v minutah ali urah. Gre za vse bolj priljubljen način potovanja, s katerim se izogibamo slabim platem lastništva. Souporabo vozil smo na Ministrstvu za obrambo uvedli s podpisom pogodbe o souporabi električnih vozil s podjetjem Avantcar. S pogodbeno storitvijo smo se vključili v sistem souporabe električnih vozil na ozemlju Slovenije. Tak pristop ministrstva na mobilnostnem področju se ujema z vladno uredbo ter splošno prenavo in optimizacijo voznega parka ministrstva.

Na ministrstvu se zavedamo, da se ne moremo izogniti službenim potem in svojemu avtoparku, zato v skrbi za okolju prijaznejšo mobilnost spodbujamo tudi skupno rabo oziroma souporabo vozil. Ena izmed možnosti za okolju prijaznejšo mobilnost je uporaba vozil na alternativne vire energije. Uporabniki z vsakim kilometrom uporabe električnega vozila prihranimo 100 gramov izpustov ogljikovega dioksida. Z najemom vozil namesto lastništvom hkrati znižujemo stroške mobilnosti, zmanjšujemo prometno gnečo in ne povzročamo hrupa. Stroški najema vozil so znani vnaprej, medtem ko strošek vozila ministrstva na letni ravni brez goriva in stroškov kadra znaša 1914 evrov.

Prednosti souporabe vozil so deležni vsi, ne le uporabniki. Raziskave kažejo, da je lastniško vozilo povprečno več kot devetdeset odstotkov časa neuporabljeno, pri čemer poleg nepotrebnih stroškov za lastnika predstavlja breme za okolje. Samo ena lokacija s tremi vozili za souporabo lahko nadomesti trideset lastniških vozil. V bližnji okolici ministrstva so štiri lokacije Avant2Go, in sicer pri Telekomu, Ekonomski fakulteti, Pop TV in Gospodarski zbornici. Ministrstvo s pogodbeno storitvijo združuje najnovejša trenda na mobilnostnem področju: souporabo vozil in električno mobilnost. Na podlagi pogodbenega razmerja je zaposlenim na ministrstvu za službene namene

Lokacija Avant2Go pri Gospodarski zbornici

na voljo več kot 400 električnih vozil različnih znamk (BMW, Volkswagen, Renault, Smart), dosegljivih na več kot 150 prevzemnih oziroma vračilnih lokacijah v Ljubljani, Mariboru, Kranju, Murski Soboti in Novem mestu. Za službena potovanja v tujino je pomembna lokacija tudi na Letališču Jožeta Pučnika.

S pogodbeno storitvijo uspešno znižujemo stroške mobilnosti ministrstva, obenem pa zmanjšujemo gnečo in potrebo po uporabi službenih vozil. Sporazum o souporabi električnih vozil ponudnika Avant2Go se je pokazal kot odličen način za zmanjševanje odvisnosti od lastniških službenih vozil. Storitve je priročna, zmanjšali smo tudi število voženj zaposlenih s službenimi vozili na fosilna goriva ter znižali negativne vplive na okolje. Na ministrstvu je trenutno aktivnih 173 uporabnikov, ki lahko z aplikacijo na pametnem mobilnem telefonu dostopajo do celotne flote vozil Avant2Go. Ta vozila smo začeli uporabljati jeseni 2021, do danes pa so zaposleni na ministrstvu opravili že približno 400 voženj, s čimer smo okolju prihranili tona emisij ogljikovega dioksida. Souporaba vozil za službene namene nas lahko spodbudi k razmisleku o resničnih potrebah voženj z avtomobilom ter okolju prijaznejši oziroma tako imenovani trajnostni mobilnosti. Električna mobilnost oziroma transport, ki ga poganjajo alternativni viri energije, je namreč proces, ki ne spreminja le naših potovalnih navad, temveč tudi način poslovanja, razmišljanja in življenja. Informacije, kako postati uporabnik, so dostopne na intranetni spletni strani pod zavihki Organizacijske enote/Sekretariat generalnega sekretarja/Služba za splošne zadeve/Prometne zadeve in spletnem naslovu avant2go.si, mobilna aplikacija pa je brezplačno na voljo v spletnih trgovinah Google Play in Apple Store. Na ministrstvu smo v preteklih dveh letih s pogodbenikom izvedli več kot deset izobraževanj, predvidena pa so tudi nova usposabljanja.

VPIS V 36. GENERACIJO ŠOLE ZA ČASTNIKE

BESEDILO Monika Sušanj, FOTO Bruno Toič

Vsi, ki bi radi postali častniki ali častnice Slovenske vojske, imajo do 30. junija čas za oddajo vloge za šolanje v 36. generaciji Šole za častnike. Kandidati za častnike se bodo izobraževali po novem programu splošnega vojaškega izobraževanja in usposabljanja, pred tem pa bodo morali opraviti temeljno vojaško strokovno usposabljanje.

Čast, zvestoba, pogum, tovarištvo, predanost in domoljubje – vse to so vrednote Slovenske vojske, ki jih še posebej neguje in krepi Šola za

V KADETNICI SLOVESNOST OB DNEVU DRŽAVNOSTI

BESEDILO Carmen Kos, Center vojaških šol

Dan državnosti je eden najpomembnejših državnih praznikov v Sloveniji in predstavlja priložnost, da se kot država in narod povežemo ter se spomnimo naše skupne zgodovine in dosežkov. Ob tej priložnosti je v sredo, 21. junija, pred Kadetnico v Mariboru v organizaciji Centra vojaških šol in mariborske mestne občine potekala tradicionalna ter skupna slovesnost ob dnevu državnosti.

Pozdravni nagovor in dobrodošlico je zbranim zaželel brigadir Peter Zakrajšek, poveljnik Centra vojaških šol. V imenu soorganizatorja je spregovoril župan mariborske mestne občine Aleksander Saša Arsenovič, slavnostni govornik pa je bil zaslužni prof. dr. Ludvik Toplak, častni občan mariborske mestne občine

častnike, ki deluje v okviru Centra vojaških šol v mariborski Kadetnici. K vpisu so vabljeni vsi diplomanti s končano najmanj prvo stopnjo bolonjske izobrazbe, ki jo lahko pridobijo do 9. novembra 2023, če še niso opravili temeljnega vojaškega strokovnega usposabljanja, oziroma do 31. januarja 2024, če imajo opravljeno usposabljanje, ter drugimi dokazili, navedenimi v razpisu, objavljenem na spletni strani Postani vojak. Interesenti, ki še nimajo končanega vstopnega usposabljanja, bodo nanj napoteni novembra. Kandidati za častnike se bodo izobraževali po novem programu splošnega vojaškega izobraževanja in usposabljanja kandidatov za častnike Slovenske vojske, ki vključuje pilotno izvajanje vojaškega modula. Ta bo v prihodnjih letih študentom ponujen kot izbirni modul šestega semestra visokošolskega strokovnega izobraževanja številnih programov slovenskih univerz in visokošolskih ustanov. Na šolanju bodo kandidati za častnike razvijali kompetence, znanje in vojaške veščine za opravljanje poklica častnik in začetne častniške dolžnosti s činom poročnika. Po končanem šolanju bodo razporejeni v enote Slovenske vojske glede na specializacijo. Prijave zbirajo krajevno pristojne uprave za obrambo, vse informacije so na voljo tudi na spletni strani Postani vojak.

in aktualni predsednik Alme Mater Europaea, ki je veliko prispeval k osamosvojitvi Slovenije. V nagovoru je izpostavil pomen domoljubja ter tudi svetovne pretrse, kot so ukrajinska vojna, covid in podnebne spremembe, ki v ljudeh vse bolj vzpodbujajo občutek in zavest potrebe po domoljubju. »Za dan državnosti naj izrazim čestitke in hvaležnost. Čestitam vsem, ki so državotvorno gradili naš skupen dom, in ga še gradite, posebej pa čestitam borcem in pripadnikom obrambnega sistema ter vsem pripadnikom obrambnih sil, da branite našo domovino. Vsem mladim, ki prevzimate odgovornost za razvoj, pa želim, da gradite in varujete naš skupen dom v miru, ljubezni in spoštovanju do preteklosti ter v odgovornosti do sedanjosti in v upanju za prihodnost.«

NAGRADNA KRIŽANKA

FOTO Bruno Toič

								 ČLAN ALPNIŠČINEGA KLUBA SKALA		MANIČNI BOLNIK	MADŽARSKO ŽENSKO IME	SLOVENSKA PEVKA (LEA)	GLAVNI ŠTEVNIK	LOŠČILO
								POMEN, VREDNOST ČESA						
								GOJEN GRM LIGUSTER						
								NEPREMOČLJIVA VETROVKA						
								DIGITALNA POVEZAVA					ZELO DELAVEN ČLOVEK	OKRASNA CVETLICA
								VRANJI SAMEC						
								GALU VULKANSKI ZMEČEK						
Avtor: Vladimir Milovanović, NAJETO PERO SPAJANJE KISKA S KOVINAMI UMETNIŠKA SMER, ROMANTIKA ARMENSKI REŽISER BEK NAZAROV UPANJE SL. POLITIK (FRANC) ŽELJKO NINČIČ								IZRASTEK NA GLAVI PAPEŠKA DRŽAVA						
PUIČA IZ POMARANČNEGA SOKA POVELJNIK VOJSKE DIM PRI SMOJENJU OSLOV GLAS SPODNJI DEL POSODE ANGLEŠKI IGRALEC (ROWAN) RIMSKA STO ENA BOSANSKI PESNIK SARAJLIČ SLOVENSKA PISATELJICA (VIDA) DIŠEČI KITOV ZLOČEK									MESTNA ČETRTE GNOJNO VNETJE OBER RKO DEBENJAK ROBERT REDFORD NOGOMETAS KRHN KRAŠKA GLOBEL VREDNOSTNI PAPIR TROPSKA PAPIGA OSKAR KOGOJ BEL. SLIKAR (JAMES) BABIL. BOG. PLODNOSTI HR. GLASB. METKOŠ KOŠARKAR BLAŽIČ OKAMNELA SMOLA OTOK V JADRANU INDONEZ DEL NOVE GVINEJE JA(K) OSNOVNA ENOTA V KONJENICI NESPREMENLJIVOST, TRAJNOST					

REŠEVALCEM NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev gesla iz prejšnje številke:
PRAZNIK SLOVENSKE VOJSKE.

Nagrade prejmejo:

- ▶ **Sašo Božič**, Dunajska 186, 1000 Ljubljana,
- ▶ **Maja Brodar**, Cankarjev trg 20, 1410 Zagorje ob Savi,
- ▶ **Majda Kovačič**, Ulica bratov Hvalič 67, 5000 Nova Gorica.

Nagrajencem čestitam.

Pravilne rešitve tokratne križanke nam pošljite do srede, 16. avgusta 2023, na naslov **Uredništvo Revije Slovenska vojska, Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana** ali na elektronski naslov **urednistvo.sv@mors.si**.

POIŠČI 5 RAZLIK

REŠITEV
 IZ PREJŠNJE
 ŠTEVILKE

FOTO IN RAZLIKE Bruno Toič

Spodbudna misel

O MORJU

Po navadi gremo na morje julija ali avgusta za teden ali dva. Vendar bi lahko samo iz pogovorov, ki jih imamo na temo morja, sklepal, da nas gre večina na morje že konec maja in da bomo tam do začetka oktobra. Venomer se pogovarjamo o podobnih temah: s kom gremo, kam gremo, zakaj vedno na isto lokacijo, zakaj pa gremo letos drugam, kaj se dogaja s pavšali v kampih, kako finančno dostopna so jadranja, kaj nam je najbolj všeč v našem apartmaju in podobno. Vendar zares ne morem reči, da je z govorom o morju kaj narobe, ker so tudi Jezusovi učenci veliko govorili o morju. Saj

so le bili ribiči in je precej normalno, da so delo nosili tudi domov. Prav gotovo pa so o morju veliko govorili zato, ker jih je Jezus na morju naučil prve in glavne lekcije vere. Povabil jih je za seboj, ko so sedeli ob morju. Pozneje jih je presenetil, ko so bili v viharju sredi morja na majhnem ribiškem čolnu. Učenci so bili prepričani, da bodo utonili, ko je Jezus v hipu umiril vihar. Pokazal jim je, da ima moč nad naravnimi zakoni. Ob drugi priliki jih je poslal na plovbo same. Zajel jih je vihar in takrat jim je prišel nasproti, in sicer peš po vodi. Povabil je Petra, da pride tudi on po vodi peš k njemu. Tako mu je pokazal, da lahko v življenju naredi tudi stvari, ki jih fizikalni zakoni ne dovolijo. Gotovo je najbolj znana zgodba, ko je Jezus svojim učencem po neuspešnem celonočnem ribolovu predlagal, naj vržejo mrežo še na drugo stran čolna. To se jim je zdelo nesmiselno in bedasto. Vendar so vseeno poskusili in ulov je bil tolikšen, da so se ribiške mreže začele trgati. Predlagam, da se kdaj na dopustu zvečer na obali, ko boste pregledali že vse dnevne novice in družbena omrežja, za trenutek zazrete v zahajajoče se sonce nad obzorjem ter si predstavljate, da vas Jezus povabi. Kam? Mogoče, da v življenju z njim zakorakate po morju. Po vodi peš. Ali pa z njim odplujete na odprto morje, čeprav že vidite, kako se pripravljajo nevihtni oblaki. Želim vam lep dopust, kjer koli že boste.

Miha Novak, višji vojaški uslužbenec IX. razreda, pastoralni asistent

Dandanes je eden izmed pomembnih ciljev razvitih sodobnih družb vzgoja dobrih državljanov, kar pa je vse prej kot preprosto. Hitro spreminjanje družbene dinamike zahteva nenehne revizije učnih načrtov in tudi pristopov poučevanja.

Postavlja se vprašanje, kako mlade vzgajati kot domoljube in jih hkrati motivirati ter opogumljati, da postanejo globalni ter aktivni državljani, saj namen izobraževalnega procesa ne sme biti izoblikovanje državljanov, ki bi bili pretirano aktivni glede dogajanja zunaj svoje države ali pa »pretirani« domoljubi. Če se domoljubna in državljanska zavest ne bosta privzgjajali med mladimi, bodo nedvomno vrednostno pohabljeni naši največji domovinski simboli in posledično domovinski potencial, ki sploh omogoča razvoj domovinskih temeljev, zdrave domovinske samozavesti ter ne nazadnje poznavanje temeljev državnosti. Zato bi bilo treba te vsebine vključiti že v začetek identitetnega razvoja državljanov in državljanov, torej že v osnovnošolsko in srednješolsko izobraževanje. Temelj monografije *Domoljubna in državljanska zavest med mladimi* je raziskava, ki je potekala v okviru ciljnega raziskovalnega projekta in je bila razdeljena v dve fazi. V prvi je bil njen cilj pripraviti vprašalnik, ki kar najbolje pokriva različne vidike domoljubne zavesti in domoljubnega odnosa mladih, v drugi fazi pa sta bila cilja raziskave analiza rezultatov empiričnega raziskovanja in primerjalna študija s prejšnjimi, podobnimi raziskavami, da se odkrijejo nekateri trendi domoljubne ter državljanske zavesti med mladimi v Republiki Sloveniji. Tako kot druge raziskave tudi ta dokazuje nizko stopnjo izražanja domoljubja, kar sicer ne pojasnjuje njegove odsotnosti, opozarja pa na dve: te vrednote ne znamo izražati, ker nismo prepričani o njeni kakovosti, hkrati pa sistemsko do tega vprašanja nismo pristopili. Monografija obravnava vprašanja, ki se nanašajo na splošna stališča mladih do domoljubja ter na poznavanje najpomembnejših dogodkov in ljudi v obdobju osamosvajanja, poznavanje državnih simbolov, slovenske ustave, političnega sistema, človekovih pravic ter demokracije. Monografija prinaša številne, tudi presenetljive, odgovore na vprašanje, kakšno je stanje domoljubne in državljanske zavesti med mladimi.

Urška Žunko, KIZC

PARK SLOVENSKE HIMNE TUDI OB POMOČI SLOVENSKE VOJSKE ODPRL VRATA

BESEDILO IN FOTO Monika Sušanj

Na Slovenskem je 19. stoletje pomembno krojilo slovenski knjižni jezik in s kopico ustvarjalcev tudi prek knjižnega izročila tlakovalo pot narodnemu prebujenju slovenskega naroda. V tistem obdobju smo Slovenci dobili pesmi, ki danes predstavljata himni – 7. kitico Zdravljice, himno Republike Slovenije, ter nekdanjo narodno himno in danes himno Slovenske vojske Naprej, zastava slave. Obema je posvečen Park slovenske himne v Kranju, ki so ga slovesno odprli 1. junija.

Park slovenske himne so uredili poleg Prešernovega gaja v Kranju, kjer sta avtorja obeh pesmi France Prešeren in Simon Jenko pokopana. Slovesnega odprtja parka se je udeležil tudi minister za obrambo Marjan Šarec, kot častna pokroviteljica parka pa je zbrane nagovorila predsednica Republike Slovenije dr. Nataša Pirc Musar. V svojem nagovoru je predsednica poudarila, da je park posvečen obema himnama in tudi povezovanju znotraj naroda. »Ta projekt predstavlja povezovanje kulture, umetnosti, narodne zavesti, zgodovine, tradicije, narave in kakovosti bivanja na enem mestu. Zavedati se moramo, da živimo sen naših prednikov, sen o svoji, neodvisni in suvereni državi. Sen, za katerega so se mnogi borili ali celo darovali svoje življenje. Zato imejmo radi svojo državo, kjer koli smo – imamo namreč samo eno, edinstveno, prekrasno domovino, ki jo moramo čuvati, ohranjati in razvijati. To je častni dolg do naših prednikov in hkrati naše poslanstvo za vse prihodnje rodove,« je povedala predsednica Pirc Musar, ki je otvoritveni trak prerezala s kranjskim županom Matjažem Rakovcem. Dela poleg Prešernovega gaja so se začela po pridobitvi pravnomočnega gradbenega dovoljenja oktobra lani, idejno zasnovo parka so pripravili v biroju a2o2 arhitekti, pri vzpostavitvi parka na nekdanjem degradiranem območju sredi Kranja pa je s prevozom materiala z različnih lokacij pomagala tudi Slovenska vojska.

REVIJA SLOVENSKA VOJSKA JE INTERNO INFORMATIVNO GLASILO O VOJSKI, OBRAMBI TER ZAŠČITI IN REŠEVANJU.

UREDNIK: Marko Pišlar
ŠTEVILKO UREDILA: Jerneja Grmadnik

NOVINARKA: Jerneja Grmadnik

FOTOGRAF: Bruno Toič

LEKTORIRANJE: Natalija Krese, Tina Pečovnik

TAJNICA UREDNIŠTVA: Milena Topolovec

NASLOV UREDNIŠTVA
Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana
Telefon: +386 1/471 26 62
Faks: +386 1/431 12 42
Elektronska pošta: urednistvo.sv@mors.si

OBLIKOVNA ZASNOVA: Agencija Adeo
OBLIKOVANJE
IN LIKOVNO-TEHNIČNO UREJANJE:
Polona Čelhar, Lepa reč

TISK: Tiskarna Skušek, d. o. o.
NAKLADA: 7800 izvodov

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI: Bruno Toič

Prispevki, objavljeni v reviji, niso uradno stališče Ministrstva za obrambo. Nenaročnega gradiva in fotografij ne vračamo. Naslednja številka izide 28. avgusta 2023.

SPREMLJAJTE NAS NA DRUŽBENIH OMREŽJIH.

Revija Slovenska vojska je članica Evropskega združenja vojaških novinarjev (EMPA).

SLOVENSKA VOJSKA
WWW.POSTANIVOJAK.SI

ŠOLA ZA ČASTNIKE

ŠOLA ZA LJUDI Z JASNIM CILJEM

POSKENIRAJ KODO

Prijavi se za napotitev
v 36. generacijo
Šole za častnike.

SPREMLJAJTE NAS TUDI NA DRUŽBENIH OMREŽJIH.